ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

П'ЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №29

Стенограма пленарного засідання **2** червня **2021** року

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

П'ЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №29

Стенограма пленарного засідання 2 червня 2021 року

Редакційне управління Головного управління документального забезпечення Апарату Верховної Ради України

3MICT

Засідання двадцять дев'яте (Середа, 2 червня 2021 року)

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції	
народних депутатів України	6
Заяви депутатських фракцій:	
«Голос»	16
«Слуга народу»	17
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів:	
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання питань формування прожиткового мінімуму та створення передумов для його підвищення»	18
«Про внесення змін до статті 21 Закону України «Про лікарські засоби» щодо заборони продажу лікарських засобів дітям»	34
Інформація про створення міжфракційних депутатських об'єднань «Запорізька ініціатива» і «За ратифікацію Стамбульської конвенції»	41
Прийняття постанов:	
«Про призначення позачергових виборів Надлацького сільського голови Голованівського району Кіровоградської області»	42
«Про призначення позачергових виборів Уланівського сільського голови Хмільницького району Вінницької області»	42
«Про призначення позачергових виборів Смотрицького селищного голови Кам'янець-Подільського району Хмельницької області»	42

«Про призначення позачергових виборів Кельменецького селищного голови Дністровського району Чернівецької області»	42
Внесення змін до статті 39 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» щодо врегулювання окремих питань соціального захисту медичних працівників, постраждалих від коронавірусної хвороби (COVID-19)	43
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів:	
«Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за реалізацію (відпуск) лікарських засобів малолітнім особамх	47
«Про внесення змін до статті 367 Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за службову недбалість, якщо вона спричинила загибель людини»	49
«Про внесення зміни до розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» щодо забезпечення можливості закупівель лікарських засобів за договорами керованого доступу»	53
Заява депутатської фракції «Опозиційна платформа – За життя»	59
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні»	60
Внесення зміни до статті 2 Закону України «Про правовий режим майна у Збройних Силах України»	66
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про антидопінгову діяльність у спорті»	67
Внесення змін до деяких законів України щодо меценатської діяльності у сфері спорту	67

Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо вдосконалення науково-методичного забезпечення освіти та якості навчальної літератури»

...72

Результати поіменної реєстрації

Результати поіменного голосування

ЗАСІДАННЯ ДВАДЦЯТЬ ДЕВ'ЯТЕ

Зал засідань Верховної Ради України 2 червня 2021 року, 10 година

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Доброго ранку, шановні представники засобів масової інформації! Будь ласка, займіть свої місця, підготуйтеся до реєстрації. Як завжди нагадую, реєстрація відбувається шляхом натискання кнопки «За», зеленої або першої зліва.

Готові? Прошу реєструватися.

У залі зареєструвалися 200 народних депутатів України. Пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні колеги, сьогодні день народження у народних депутатів Киви Іллі Володимировича (Оплески), Миколи Леонідовича Княжицького (Оплески) і Ігоря Сергійовича Кривошеєва (Оплески). Бажаю вам успіхів від себе особисто, від колег! Всього найкращого та здоров'я!

Відповідно до статті 25 Регламенту Верховної Ради України ми маємо до 30 хвилин на виступи народних депутатів України для внесення пропозицій, оголошення заяв і повідомлень. Будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп. Вибачте. Прошу народних депутатів записатися на виступи (Шум у залі). То вчора було. Бачите, вчора було вчора.

Бойко Юрій Анатолійович.

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановні колеги! Шановна президіє! Шановні громадяни України! Фракція «Опозиційна платформа — За життя». Ви знаєте, коли мене запитували у перші місяці президентства Зеленського і перебування народних депутатів при владі, що змінилося у порівнянні з попередньою владою, я завжди говорив, що Президенту вдалося знизити градує громадянського протистояння і взаємної ненависті. Інших досягнень тоді не було, але ми сподівалися, що вони будуть.

На жаль, цього не сталося, і ми бачимо, що суспільство повернулося в атмосферу 2014-2019 років — атмосферу взаємної ненависті і протистояння, атмосферу переслідування, фактично знищення опозиції. Коли влада намагається запроторити до в'язниці одного з лідерів опозиції — голову політради і голову стратегічної ради нашої політичної сили Віктора Володимировича Медведчука, коли минуло вже чотири місяці з того моменту, як без суду були

закриті телевізійні канали, коли РНБО у нас фактично підміняє судову гілку влади.

Коли ми кажемо про досягнення, то влада зазначає, що великим здобутком є те, що вони начебто відкрили ринок землі. Зараз під стінами Верховної Ради України відбудеться багатотисячний мітинг прихильників нашої політичної сили з вимогою скасувати відкриття цього грабіжницького ринку землі, тому що люди розуміють, і це показують всі соціологічні дослідження, що це не ринок, а фактично розпродаж Української держави.

Ми дуже сподівалися, що влада дійсно піде на серйозні кроки щодо реформування сфери охорони здоров'я, але цього не відбулося. Ми бачимо, що продовжується реформа пані Супрун. Ми дуже сподівалися, що влада піде на серйозні кроки щодо реформи системи освіти, точніше зупинення цієї реформи, що фактично дебілізує наших дітей, але цього не сталося. Ми бачимо, що Президент проголошує якісь гасла щодо будівництва університету майбутнього, але ми подивилися, що відбувається в багатьох класичних університетах. Фактично вони знищуються.

Мені дуже хотілося б, шановні колеги, щоб той час, який нам з вами відведено в цьому залі, ми все-таки витратили не на те, щоб підвищувати рейтинги, боротися за владу чи приймати абсолютно недолугі закони, а на те, щоб вирішувати важливі для країни питання. Це питання миру, це питання соціальної безпеки наших громадян, це питання громадянського миру в суспільстві, якого ми з вами на сьогодні не маємо (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Німченко Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Доброго ранку, шановні колеги. Шановні громадяни України! «Опозиційна платформа — За життя». Що мене спонукало сьогодні вийти до вас і поділитися інформацією щодо долі землі?

Завтра Конституційний Суд України розпочинає розгляд двох конституційних подань. Водночас, шановні колеги, всім вам відомо, що у нас в державі, яка визначається як правова, на жаль, паралізована діяльність Конституційного Суду України. На сьогодні два судді Конституційного Суду України у незаконний спосіб відсторонені від виконання своїх функціональних обов'язків. Це на совісті владних структур. Це на совісті Глави держави, на якому лежить обов'язок забезпечувати дотримання прав та свобод, а також гарантії дотримання норм Конституції.

Шановні колеги! Сьогодні під стінами Верховної Ради України зібралися тисячі і тисячі громадян, яких доля і турбота про землю привели сюди з усіх куточків України, починаючи від Закарпаття і завершуючи сходом та Черніговом.

Вийдіть і подивіться, що пригнало, вибачте, сюди цих людей. Чому вони пішли до Києва, як ті ходаки? Спасибі цим людям, якщо вони чують, що вони прийшли підтримати конституційні принципи діяльності й існування нашого суспільства.

Шановні колеги! Коли ми ведемо мову про те, чи бути нашій державі, ми маємо виходити з конституційного постулату, що основа і природне джерело існування нашої нації — це земля. Почитайте Конституцію. Згадайте, що сказав народ 1 грудня 1991 року. Він сказав, що земля є власністю українського народу і вона є матеріальною основою суверенітету та незалежності. Як ми з вами могли прийняти законодавчі акти, які дають змогу продавати землю? Ще раз наголошую, земля не є об'єктом вічного права взагалі, і такого немає ніде в світі. Йдеться про користування землею. Не треба плутати земельні ділянки з землею як геополітичним явищем.

Ви на сьогодні формулюйте питання... (Оплески).

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України КОНДРАТЮК О.К.

ГОЛОВУЮЧА. Олександр Колтунович, фракція «Опозиційна платформа — За життя».

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую. Шановні народні депутати! Шановні колеги, присутні, виборці! Хочу звернути увагу на те, про що вже сказали попередні промовці. Дійсно, під Верховною Радою України зібралися тисячі наших прихильників, тисячі українців, які виступають проти запровадження ринкового обігу земель сільськогосподарського призначення, проти продажу землі, який на сьогодні дозволено, і відповідна норма набуде чинності з 1 липня цього року.

Чому ми проти, і чому соціологічні дані вказують на те, що від 70 до 80 відсотків громадян України проти продажу земель сільськогосподарського призначення? Це ж питання не лише власних паїв — це питання землі, яка знаходиться в державній та комунальній власності, а це особливо цінні землі. Це землі, які ми блокували всіма правдами і неправдами, щоб ви не проголосували за концентрацію більш як 100 тисяч гектарів землі в одних руках для окремих територій. Це саме ті землі, які використовуються Національною академією аграрних наук України. Це ті землі, які на сьогодні нам залишилися у спадок — 8-9 відсотків запасів світових чорноземів. Це наш стратегічний ресурс для продовольчої безпеки країни, для подолання сировинної спрямованості національної економіки та низки інших похідних речей.

Тому наша фракція наполягає на тому, і ми це й надалі будемо відстоювати в Конституційному Суді України, що питання обігу земель сільськогосподарського призначення має бути внесено на референдум. Переконаний, що

мінімум 70 відсотків скажуть «ні» продажу землі, тому що ми бачимо об'єктивну соціологію, навіть недружніх до нас статистичних служб. І потім ми маємо розвивати інститут оренди землі – той інститут, який на сьогодні дає максимальну капіталізацію в світі для розвитку сільського господарства — для того, щоб змінити сировинну модель економіки, для розвитку переробної промисловості, тваринництва, зрошення і багатьох інших речей, які формують продовольчу безпеку країни.

Ще один дуже важливий момент, на який я не можу не звернути увагу. Що нам пропонують у ціновій політиці на земельні ділянки? Одну, максимум дві тисячі доларів за гектар. Уявіть собі, як обманюють людей, коли наші країнисусіди продають земельну ділянку за 20, 40, 80 тисяч, а колеги вже приводили нові цифри з Німеччини — до 100 тисяч євро за один гектар землі. Сто тисяч євро у них і одна тисяча у нас. Хіба це справедливо? Це означає, що це крадіжка української землі в умовах низької капіталізації, спаду, стагфляції і всіх інших макроекономічних потрясінь, які сьогодні відбуваються в країні.

Не буду звертати увагу на інші економічні аспекти, лише скажу, що в нинішніх умовах економічну кризу необхідно долати не ринковим обігом земель сільськогосподарського призначення, а принципово новою економічною політикою, яка буде відстоювати інтереси українських громадян.

Дякую за увагу (Оплески).

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чийгоз Ахтем Зейтуллайович.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). «Європейська солідарність». Шановні друзі! В Україні вже декілька місяців працює Всеукраїнська мережа безкоштовних відкритих освітньо-культурних просторів «Гончаренко центр», їх вже 16. Вони є в різних містах України: в Чернівцях, в Івано-Франківську, в Рівному, в Житомирі, в Жмеринці, в Миргороді, в Подільську, в Балті, в Черкасах, в Миргороді, три таких центри працює на Донбасі (Костянтинівка, Краматорськ, Лиман) та два на Кіровоградщині (Добровеличківка, Кропивницький).

Ці центри працюють всюди, і діти та дорослі там безкоштовно займаються. Там відбуваються заняття з англійської мови, у Миргороді і Жмеринці діти та дорослі вивчають китайську мову, в Лимані — групи йоги, від занять для маленьких дітей віком 5-7 років до груп, де найстаршій учасниці 76 років. Фрезерувальник Віталій в Черкасах (57 років) безкоштовно вивчає англійську мову, багатодітна сім'я зі Жмеринки відвідує центр всією родиною для того, щоб вивчати англійську мову. Відбуваються концерти, читання, презентації книжок. Олександр Ірванець читає в Рівному цикл лекцій про сучасну українську літературу. Здається, це всім має подобатися. Але ні, друзі, знайшлися ті, кому це не подобається, і влада почала атакувати Гончаренко центри.

Першим атакували Гончаренко центр в Черкасах, який знаходиться в будівлі Черкаського музично-драматичного театру імені Т.Г. Шевченка, де вже працює школа астронавтів, сценічна мова для всіх бажаючих. І, будь ласка, зверніть увагу, що на відміну від Президентського університету майбутнього, який, можливо, колись буде в майбутньому, в який хочуть вкласти мільярди бюджетних коштів, в Гончаренко центри не вкладено жодної бюджетної копійки, притому все, що там відбувається, ϵ безкоштовним для дітей, для дорослих, для малечі.

Вчора в Міжнародний день захисту дітей тисячі дітей зі всієї України взяли участь у заходах в Гончаренко центрах. Здається, це історія, якою мали би пишатися. Ні! Хочуть вбити, хочуть знищити. Самі не вкладаються в освіту, в культуру, кажуть «какая разница» і водночає борються з тими, хто це робить.

На Донбасі діє три центри, в яких на сьогодні діти та дорослі вивчають українську мову, історію України. З цим треба боротися чи треба допомагати? Ні, ніхто не те що не допомагає, а навпаки — ми бачимо, як сьогодні намагаються знищити цю ініціативу. Тому від імені тисяч людей, які вже навчаються в Гончаренко центрах, ми звертаємося до вас: заберіть руки геть від Гончаренко центрів! Дайте цим освітньо-культурним неполітичним просторам далі працювати. Робіть щось хороше для людей, а не займайтеся політичною боротьбою з дітьми, з дорослими, з тими, хто хоче стати краще.

У нас на логотипі гончар. Цей гончар ліпить краще майбутнє України, тому що ми вкладаємося в людей. Беріть приклад, а не займайтеся безглуздою боротьбою!

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Жупанин Андрій Вікторович.

ЖУПАНИН А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго ранку, шановні колеги! Свій попередній виступ я завершив на тому, що український народ має право знати, хто та на яких умовах користується його надрами. І досить іронічно, що одразу після цього ми стали свідками чергової спроби по-тихому отримати дозвіл на розробку однієї з найбільш перспективних корисних копалин, що залягає в Україні — літію.

Літій називають «білою нафтою» та одним із двигунів Четвертої промислової революції. Літієва батарея є одним із найбільш поширених предметів сучасності: наші телефони, планшети, електромобілі, системи накопичення енергії — всі працюють на літії. Як це не парадоксально, але саме через таку привабливість літію Україна ще досі не розпочала промислового видобутку цієї корисної копалини: то права на розробку літію отримують невідомі компанії без проведення конкурсів, то ці невідомі компанії блокують проведення прозорих аукціонів.

Досі спроби взяти під контроль літієві родовища обмежувалися судами, а також неформальним впливом на Державну службу геології та надр України. Однак цього разу охочі прибрати до рук такий ласий шматок українських надр вийшли на новий рівень. У Верховній Раді України було зареєстровано законопроект, яким планується перепідпорядкувати управління літієвими родовищами з відання Державної служби геології та надр України до Міжвідомчої комісії з організації укладення та виконання угод про розподіл продукції. Крім того, Міністерством з питань стратегічних галузей промисловості були розроблені зміни до підзаконних нормативних актів, мета яких – повністю переформатувати склад діючої міжвідомчої комісії та змінити її підпорядкування з Міністерства енергетики на Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості. Режисером цієї спецоперації є один із колишніх чиновників режиму Януковича.

Як ви здогадуєтеся, наступними кроками мали б стати проведення квазіконкурсів на право користування літієвими родовищами та передача їх у руки «правильним» користувачам. Зауважу, що така передача планувалася на підставі угод про розподіл продукції, що є найбільш пільговим режимом використання надр в Україні: строк користування складає 50 років, інвестору повертаються до копійки всі вкладені ним інвестиції.

Силами 50 народних депутатів, за що всім, хто долучився, окреме велике спасибі, нам вдалося зупинити прийняття змін, розроблених Міністерством з питань стратегічних галузей промисловості. Також сподіваюся, що нам вдасться прибрати із зазначеного законопроекту всі суперечливі положення.

Загалом мораль цієї історії дуже проста — боротьба за українські надра досі триває, і саме в такій ситуації ключовим стає принцип: громадяни України повинні знати, хто та на яких умовах користується надрами України. Це означає, що літієві родовища повинні бути виставлені на прозорі аукціони, а право розпорядження ними має отримати той, хто заплатить найбільшу ціну.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Савчук Оксана Василівна.

САВЧУК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 83, Івано-Франківська область, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Всеукраїнське об'єднання «Свобода», Івано-Франківщина. Вчора був дуже гарний день, ми говорили про дітей, про їхню безпеку і про їхнє майбутнє. Ми збирали їх в стінах парламенту, кожен намагався як дорослий їх захистити, і говорили про захист наших дітей.

Переконана, що захист і безпечне майбутнє наших дітей залежить від того, якою буде наша мовна політика, бо лише сильна держава безперебійно відстоює єдину державну мову, і це є українська мова. Вважаю, що розмови, які зараз ведуться довкола того, що треба відтермінувати, а вживання російської, навпаки, продовжити — це повна маніпуляція. Українська мова є державною. Саме українську кожен із нас не лише з цієї трибуни, а й у повсякденному житті повинен максимально популяризувати, навчитися нею розмовляти.

Для українського народу не дивина, що деякі міністри, перебуваючи все своє життя при владі, досі не навчилися говорити українською. І навіть коли виступають тут дуже рідко, роблять це дуже ламано і дуже непрофесійно. Це теж є свідченням поваги до нашого майбутнього. Зокрема, до безпечного майбутнього наших дітей, про що ми вчора так багато говорили. Наведу конкретні приклади того, як можна втілювати певні речі, не чекаючи на порозуміння в стінах парламенту.

Минулого тижня Івано-Франківськ підписав угоду про співпрацю з містом Берегово Закарпатської області. Вчителі з Берегова будуть приїжджати до Івано-Франківська для того, щоб вдосконалювати українську мову, а вчителі української мови з Івано-Франківська поїдуть у Берегово. Це, здавалося б, дуже проста річ, яку ми можемо зробити на рівні країни і охопити декілька сотень міст завдяки простій, звичайній комунікації.

Саме мовне питання, яке ми будемо власним прикладом підтримувати, дозволить нам не мати в парламенті 204 голоси за те, щоб відтермінувати мовний закон. Цих 204 голоси для мене є символом того, що у нас ще не все добре в цьому парламенті і не кожен до кінця розуміє, що він є представником саме українського парламенту, де має популяризувати єдину державну мову — українську. Ворога не буде в країні тоді, коли ми будемо сильними та об'єднаними, а об'єднають нас Бог і Україна, і єдина українська мова.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кисилевський Дмитро Давидович.

МОВЧАН О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 150, Полтавська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні народні депутати! У Верховній Раді постійно говорять про олігархів. Ми з ними воюємо, вводимо санкції і виголошуємо їм вироки.

На сьогодні єдиний успішний випадок деолігархізації — це перемога українців на парламентських виборах у 2019 році у моєму 150 виборчому окрузі. Перемога, завдяки якій олігарх Жеваго втратив депутатську недоторканність і його було оголошено в міжнародний розшук. Це перемога не Зеленського чи Мовчана, а простих жителів Горішніх Плавнів і Кременчуцького району, яким остогид гоббсівський Левіафан, який відбиває голови і знищує людські долі.

На жаль, олігархічна гідра в Кременчуцькому районі продовжує руйнувати людські життя. Двадцяту добу мешканці села Єристівка живуть у знеструмлених домівках. У них не працюють холодильники, насоси в колодязях, вони не можуть напувати худобу, вони не мають зв'язку з цивілізацією. У центрі України відбувається кричуще порушення прав людей, бо олігарх Жеваго хоче розбудовувати гірничо-збагачувальний комбінат.

Пояснюю, що сталося. Двадцять днів тому були знеструмлені кілька сіл, які знаходяться біля Єристівського гірничо-збагачувального комбінату, одного з ключових активів, що входить до групи компаній *Ferrexpo* біглого олігарха

Жеваго. Проблема проста: було демонтовано десятки електроопор та дев'ять кілометрів електричного кабелю, що подавав струм у населені пункти. Згадані ЛЕПи проходять крізь територію Єристівського гірничо-збагачувального комбінату. На вимогу місцевих жителів компанією АТ «Полтаваобленерго» було стягнуто техніку з усієї області для швидкого відновлення електропостачання. Втім служба безпеки Єристівського гірничо-збагачувального комбінату не допустила ремонтників на територію, вони просто перегородили дорогу кар'єрною технікою.

Мотив цих дій простий — зробити так, щоб у селі неможливо було проживати. Жителі села Єристівка підлягають відселенню ще з 2010 року через розробку Єристівського гірничо-збагачувального комбінату, що входить до групи компаній *Ferrexpo*. Відповідальність за компенсацію завданої шкоди селянам лежить саме на цій компанії. Якщо знеструмити село, то там неможливо буде жити, і тоді мешканці будуть вимушені віддати за безцінь свої оселі і покинути територію.

Я хочу, щоб про знищення селян в Єристівці Кременчуцького району Полтавської області олігархом Жеваго дізналися всі: правозахисні організації, міжнародні партнери і народні депутати. Нехай інвестори, які купують акції компанії *Ferrexpo* знають, що заробляючи мільярди доларів на видобутку залізної руди, тут знищують простих людей, простих українців, порушують їх базові права — право на чисте повітря, воду, харчування і доступ до простих благ цивілізації.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тимофійчук Володимир Ярославович.

ЧОРНОМОРОВ А.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 131, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні народні депутати! Дякую, пане Голово. Виборчий округ № 131, Миколаївська область, об'єднаний Вознесенський район. Минулий тиждень був тижнем роботи на округах, і я як народний депутат, як зазвичай, об'їжджав округ, спілкувався з мешканцями тринадцяти громад — це саме об'єднаний Вознесенський район, який сформувався навколо Южно-Української атомної електростанції. Сталася ситуація, на якій я неодноразово наголошував: було скасовано 30-відсоткову знижку. Але народні депутати прийняли постанову і вірять, що Кабінет Міністрів України все-таки її поверне і справедливість відновиться.

Але йдеться наразі не про це. Як я вже сказав, я об'їжджав округ № 131. Це дуже голосно сказано, об'їжджав, оскільки доріг, шляхів, які з'єднували б ці тринадцять громад, взагалі немає. Йдеться про автошляхи Т-15-06, Т-15-10 та Р-55. Тринадцять громад, що сполучені саме цими шляхами, об'єднуються і хочуть між собою зв'язуватися, спілкуватися, їздити. Люди, які там мешкають, дуже

відверті, чуйні та працьовиті. Але, на превеликий жаль, більшість із них вже дуже давно не була в обласному центрі, у Миколаєві.

Ми з вами, шановні колеги, приймаємо закони, які створюють опорні школи, опорні лікарні, амбулаторії. Але, вибачте, коли я, об'їжджаючи округ, бачу, як автобує опорної школи просто зупиняється за кілометр від навчального закладу і діти йдуть пішки... Шановні друзі, скажіть мені, куди діваються кошти, закладені в бюджеті, який ми прийняли у Верховній Раді України?

Я дуже вдячний Олександру Кубракову за те, що він звільнив попереднього очільника Служби автомобільних доріг у Миколаївській області, і той з дуже невеселим обличчям пішов з цієї посади. Адже замість того, щоб виконувати роботу, він, вибачте, писав пости про те, скільки і чого він багато зробив. Я дуже вдячний народним депутатам Миколаївської області, які кожного разу відстоюють бюджет Миколаївського обласного територіального дорожнього фонду. Але наш об'єднаний Вознесенський район залишається, вибачте, недобаченим, і цих коштів на дороги ми так і не побачили.

Ми дуже поважаємо нашого губернатора, який вийшов з ініціативою про створення туристичного кільця Вознесенщини, але у мене запитання: його, це туристичне кільце, можна побачити лише з повітряної кулі? Тому що люди просто не можуть їздити, доріг немає. Я звертаюся від імені тринадцяти громад: Мостівської, Веселинівської, Доманівської... Просимо вас зробити хоча б ямковий ремонт, щоб діти мали змогу потрапити до опорних навчальних закладів.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Загородній Юрій Іванович.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України КОНДРАТЮК О.К.

ГОЛОВУЮЧА. Нестор Шуфрич, фракція «Опозиційна платформа — За життя». Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую. Шановна головуюча! Шановні колеги! Сьогодні друге червня. Чотири місяці як зухвало, незаконно, в неконституційний спосіб закрили рота журналістам трьох телеканалів: «112 Україна», NewsOne та ZIK.

Управління Верховного комісара ООН з прав людини занепокоєне закриттям телеканалів «112 Україна», *NewsOne* та *ZIK* — це їх офіційна позиція. У звіті Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні, що охоплює період з 1 лютого по 30 квітня, було зазначено, що це рішення суперечить міжнародним стандартам, оскільки не містить обґрунтування необхідності і пропорційності і не

було прийнято незалежним органом. Це оцінка міжнародних партнерів щодо того, що відбувається зараз зі свободою слова і демократією в нашій країні.

Ганьба — це не те слово. Це вже дійсно зрада національних інтересів — коли журналістам, які критикують сьогодні владу, і є за що, закривають рота в такий ганебний спосіб. Ви знаєте, 1937 рік відпочиває. Там принаймні якісь трійки збиралися, а тут двійка в офісі зібралася і закрила рота майже двом тисячам журналістів. Це і є демократія від «слуг народу», це і є «зелена» демократія. І ви думаєте, що з цим зможете пройти Україною? Ні! Українці все бачать і, повірте мені, дадуть відповідну оцінку. Якщо ви думаєте, що закривши рота журналістам, не дасте їм говорити про розкрадання землі, то поясніть це тисячам людей, які зараз стоять під стінами Верховної Ради України. Вони приходять і кажуть вам: «Ні» продажу землі!». І це лише початок.

Завтра ми будемо тиснути і вимагати від влади забезпечити справедливий референдум для того, аби люди змогли прийти і сказати, вони за продаж землі чи ні. Дві третини людей, а це майже 80 відсотків, категорично проти того, щоб земля сьогодні розкрадалася за безцінь. Вкрали у людей майнові права під час ваучеризації, а тепер хочуть розкрасти найцінніше, найдорожче — землю. Тисячі людей прийшли на мітинг з ініціативи «Опозиційної платформи — За життя» сказати «ні» вам, «зеленим слугам народу».

Ми будемо відстоювати права людей, права на землю і право на свободу слова.

Дякую за увагу (Оплески).

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається заступнику Голови Верховної Ради України Кондратюк Олені Костянтинівні.

КОНДРАТЮК О.К., заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, доброго дня. Я хотіла би сьогодні привернути вашу увагу до порядку денного, який є зараз нагальним для нашої країни. Тому що на засіданні Погоджувальної ради я зверталася до всіх фракцій та депутатських груп з тим, щоб сьогодні, вірніше ще навіть вчора, тобто на днях прийняти проект постанови Верховної Ради України щодо звернення до міжнародних організацій, урядів та парламентів держав світу стосовно ситуації в Республіці Білорусь, а саме засудити дії білоруської влади та визнати режим Лукашенка таким, що становить загрозу міжнародній безпеці, сприяти міжнародному розслідуванню примусової посадки пасажирського літака, висловити вимогу до влади Республіки Білорусь щодо припинення незаконного переслідування журналістів і політичних опонентів, посилити тиск на

Білорусь, зокрема шляхом запровадження обмежувальних заходів, тобто санкцій, проти діячів режиму Лукашенка.

Чомусь цей проект постанови не з'явився і сьогодні в порядку денному. Як на мене, це абсолютно неприпустимо і неприйнятно. Оскільки якщо ми як країна хочемо солідарної позиції від європейських держав, ми маємо так само солідаризовано діяти в межах європейської демократії.

Прошу звернути вашу увагу, що обидві палати Республіки Польща одностайно проголосували за подібну постанову ще минулого тижня. То де ж наша солідарність, де приклад України? Ми маємо не лише негайно проголосувати за даний проект постанови, а й зафіксувати чітку позицію Верховної Ради України щодо порушення прав людини в Білорусі. Ми маємо звернутися до Президента, до Ради національної безпеки і оборони України з проханням затвердити перелік і терміново застосувати санкції проти конкретних осіб з оточення Лукашенка, а також чиновників, безпосередньо причетних до актів державного тероризму, системного порушення прав людини, переслідування та ув'язнення журналістів і політичних опонентів режиму.

Шановні колеги! Ми зобов'язані прийняти нову реальність в якій режим Лукашенка становить загрозу національній безпеці України. Нам треба діяти рішуче, відповідно до подій часу, і не боятися говорити правду. Дуже сподіваюся, що голова профільного комітету, керівництво парламенту відреагують і якнайшвидше включать дану постанову до порядку денного.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги. Час для виступів вичерпано.

Надійшло дві заяви з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ. Перший виступ — Лозинський Роман Михайлович.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». На Донеччині і Луганщині є безліч чудових громад, українських громад, і однією з таких територіальних громад є Дружківська. Там живуть справжні патріоти. Але, на превеликий жаль, живуть також і зрадники. Так от, зрадники України, яких досі не покарали, продовжують порушувати закони України. Володимир Григоренко з Дружківки у 2014 році проводив так званий псевдореферендум у статусі заступника міського голови. Цей факт встановлений прокуратурою і судом, однак Григоренко досі не поніс за це покарання. Сьогодні Григоренко є мером Дружківки від «Опозиційної платформи — За життя», і він досі продовжує порушувати закони України.

На знак протесту проти масових порушень законодавства в цій громаді чотири фракції не прийшли на сесію, скликану Григоренком. Проте, попри очевидну відсутність кворуму, тобто більшості присутніх, Григоренко таки провів, незаконно, засідання сесії. Більше того, він оголосив про вступ на посаду двох депутатів. Хоча закон чітко визначає, що це повноваження територіальної виборчої комісії, але ні засідання, ні цього оголошення не відбулося. Так от, зараз чотири фракції подали позов до суду про порушення прав і законодавства в Дружківській об'єднаній територіальній громаді — це депутати з партій «Голос», «Слуга народу», «Європейська солідарність» та «Опозиційний блок». Зараз вони оскаржують рішення, прийняті на цій псевдосесії. Разом з колегами ми також звертаємося до правоохоронних органів, щоб зупинити це свавілля, щоб зупинити порушення законодавства на Донеччині.

Непокаране зло — це як пухлина, воно має властивість зростати, і ми маємо підтримати відновлення правового поля України в громадах не лише Донеччини, але й по всій країні. Адже якщо зараз не зупинити порушення законодавства на Донеччині, ніщо не убезпечить нас від того, що інші громади не будуть робити так само.

Зрештою, якщо вже мова пішла про Донеччину, то, пане Голово, до нас звертаються представники не лише громади селища Новгородське, а й інших громад з проханням повернути до порядку денного питання щодо перейменування громад, зокрема перейменувати на Нью-Йорк. Це було рішення громади, це було рішення проукраїнського патріотичного табору Донеччини. Звертаюся від їх імені з проханням зупинити порушення, які відбуваються в Дружківці, і повернути історичну назву Нью-Йорк Новгородській громаді.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Качура Олександр Анатолійович.

КАЧУРА О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу». Шановний народе України! Шановні колеги! Хочу сьогодні поговорити про те, що турбує всіх без винятку українців. Людей, які проживають у містах та селах, виховують своїх дітей та намагаються звести кінці з кінцями.

Хочу запитати у мільйонерів, мільярдерів, які пролізли від старих партій до цього складу парламенту: чи знаєте ви, який зараз прожитковий мінімум? А я вам скажу: це 2 тисячі 270 гривень для працездатних осіб і 1 тисяча 769 гривень для осіб, які втратили працездатність. Тобто 2 долара 30 центів на день. Згідно з інформацією Світового банку люди, які живуть на менш як 1 долар 90 центів, знаходяться за межею бідності. Кава, яку я купив біля будівлі Верховної Ради, це на сьогодні прожитковий мінімум українця. Це бідність, це

зубожіння, і це зубожіння зафіксувала попередня влада у 2016 році рішенням свого уряду.

Хочу зачитати, що люди мають відповідно до цього рішення: їсти в рік не більше 7 кілограмів м'яса (риби), носити одну куртку 5 років, а якщо вони інваліди і втратили працездатність, то 8 років, що одні чоботи мають служити 5 років і що дві сковороди на 9 років — це нормально. Що з ліків людині потрібні лише прості препарати — валідол, корвалол, анальгін. Вони їздили на Мальдіви, а всім нам казали, що треба затягнути пояси.

Чому важливо підвищити прожитковий мінімум? Тому що від цього вираховується все: зарплати, пенсії, виплати на догляд за дітьми, всі соціальні виплати. Тому ми з колегами зі «Слуги народу», з профільного Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів напрацювали законопроект № 3515, який передбачає збільшення прожиткового мінімуму до 40 відсотків від середньої заробітної плати і поступове збільшення на один відсоток щороку. Тобто якщо зараз середня зарплата становить 13 тисяч 500 гривень, то прожитковий мінімум — це 5 тисяч 400 гривень, близько того. Звісно, це не європейський рівень, але це збільшення втричі. Ми пропонуємо реальний механізм для українців, щоб вони відчували себе гідно, а не як деякі попередні міністри казали, що українці занадто багато їдять.

Тому прошу всіх вас, тих, які вважають себе народними депутатами, підтримати законопроект № 3515, він сьогодні стоїть першим у порядку денному, щоб люди в Україні знову відчували себе гідно.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до розгляду питань порядку денного. Вам запропоновано до розгляду проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання питань формування прожиткового мінімуму та створення передумов для його підвищення» (N = 3515) та проект N = 3515-1. Питання розглядається за повною процедурою.

До слова запрошується голова Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Третьякова Галина Миколаївна.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий ранок, шановний головуючий! Дякую, шановні народні депутати. Дуже вдячна фракціям, які включили законопроект № 3515 до порядку денного.

У нас в комітеті розглядалися п'ятнадцять законопроектів, які стосувалися прожиткового мінімуму, починаючи від законопроекту № 1175 та альтернативних до нього. Крім того, хочу зауважити, що уряд Гончарука теж вніс законопроект № 2720, який, власне, і знайшов своє відображення у проекті, який ми зараз розглядаємо, ставши його частиною. Законопроект № 2720 відв'язував прожитковий мінімум від купи величин у нашому законодавстві, і я зараз розповім чому.

Хочу також висловити слова вдячності Юлії Соколовській, яка як експерт підготувала, власне, законопроект № 2720 і багато часу провела в роботі з комітетом і зі мною особисто для того, щоб він був методологічно вивіреним, Лібановій Еллі Марленівні, з якою ми теж щодо прожиткового мінімуму дебатували дуже часто. Це були, власне, перші кроки комітету, і комітет показав, що проблема прожиткового мінімуму — це одна з нагальних проблем.

Ми провели 18 грудня 2019 року парламентські слухання. Ось таку книжечку може отримати кожен народний депутат. Комітет зробив із парламентських слухань методологічну підбірку для того, щоб всі народні депутати розуміли питання і проблеми. Тут зібрані наукові матеріали не лише інститутів, а й обласних рад, бо в парламентських слуханнях взяла участь велика кількість представників регіонів. Я вдячна першому заступнику нашого комітету Цимбалюку Михайлу Михайловичу за те, що він єдиний з народних депутатів провів весь час на цих парламентських слуханнях.

Тепер щодо структури законопроекту. Він складається з чотирьох частин. Перша частина — це відв'язка прожиткового мінімуму, друга — методологія, третя — яким чином будуть визначатися заробітні плати, якщо ми відв'яжемо кратність і четверта частина — це трансформація, як ми нарешті маємо досягти того прожиткового мінімуму, який я показувала вам, коли ми затверджували рекомендації парламентських слухань. Тому що, дійсно, на сьогодні, як сказав Олександр Качура, прожитковий мінімум менше в 1,9-2,2 разу від того реального, який має бути в Україні.

Зупинюся на кожній з цих чотирьох частин. Почну з методології. У світі є різні підходи до методології обрахунку прожиткового мінімуму, і різні країни по-різному його використовують. Але у нас їх п'ять. Чому у нас п'ять прожиткових мінімумів, а у світі один — це загадка, яку я залишу для розгадування. Ці п'ять прожиткових мінімумів залишилися нам у спадок із радянських часів. Коли ми мали бесіду з Юлією Соколовською, вона запропонувала запровадити два прожиткових мінімуми: один — фізіологічний, який, власне, сьогодні і обраховувався постановою Кабінету Міністрів України, яку скасував суд... Тому, власне, у нас на сьогодні постанова, за якою обраховувався б прожитковий мінімум, взагалі відсутня, її немає. Суд скасовував саме фізіологічний прожитковий мінімум. Якщо людина отримує менше від того, що закладено як фізіологічний мінімум, у неї починається аутофагія клітин і вони починає помирати.

Ми маємо на сьогодні, як і всі країни світу, орієнтуватися не на фізіологію, не на 2200 кілокалорій, а на соціальний показник. Світ каже, що це методологія

обрахунку реального чи національного прожиткового мінімуму. Тому думаю, що до другого читання ми ще проведемо диференціацію між ними. Це з одного боку.

З іншого боку, у нас є Конституція, і в Конституції прожитковий мінімум згадується прямо чи опосередковано в двох статтях. Перша — це стаття 46 Конституції України, де вказано, що мінімальна пенсія має бути не нижче від прожиткового мінімуму у разі, якщо вона є основним джерелом існування людини. Також у нас є стаття 48 Конституції України, де зазначено, що кожен має право на достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї, що включає достатнє харчування, одяг і житло. Таким чином, цей фізіологічний рівень має обраховувати фізіологічні потреби людини, зокрема щодо харчування, одягу і житла. Але все-таки законопроєкт спрямований на те, щоб впровадити соціальний рівень, який у країнах Європи пов'язаний із середньою заробітною платою та рівнем життя у суспільстві.

Тепер щодо того, яким чином у нас прожитковий мінімум прив'язаний до заробітних плат. Прожитковий мінімум у нас прив'язано до заробітних плат у п'ятнадцяти законах щодо заробітних плат. До того ж коефіцієнти (якщо хтось із народних депутатів захоче ознайомитися, вони у мене тут перераховані) прив'язки заробітних плат до прожиткового мінімуму є дуже цікавими. Наприклад, педагогічні працівники отримують кратність 4 і більше, а якщо ми подивимося на нові закони, то побачимо, що, наприклад, судді Верховного Суду мають кратність 75, а судді спеціалізованих і місцевих судів — 50 і 30. Особи, які мають спеціальні звання в Бюро економічної безпеки (ми нещодавно приймали цей закон), — 20 і більше. Голова, члени, працівники територіальних органів Регулятора відповідно до Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» — 75, 60 і 30. Можу навести приклад ще деяких законів, але загалом кратності заробітних плат «гуляють» від 4 до 75.

Чому важливо сьогодні відв'язати прожитковий мінімум від заробітних плат? Бо коли Верховна Рада України хоче підвищити прожитковий мінімум, то одночасно підвищуються і заробітні плати. Тому кажуть, ми не можемо підвищити прожитковий мінімум, адже збільшуючи його на невелику величину, ми отримуємо зростання заробітних плат та інших величин, які прив'язані до прожиткового мінімуму, у 75, 50, 20 разів.

Можна підтвердити те, що констатувала Київська школа економіки, що прожитковий мінімум втратив в Україні свій первинний фізичний сенс. Ми маємо повернути йому його. Ще раз згадаю Конституцію: мінімальна пенсія і мінімальні соціальні виплати — це те, що для людини, для малозабезпеченої родини є необхідним достатнім рівнем для того, щоб вижити в цьому суспільстві.

Соціальні виплати. Хочу трішечки зупинитися на них. Близько 10 років тому в нашому законодавстві з'явився такий показник як рівень забезпечення прожиткового мінімуму. Ми почали знижувати рівень соціального захисту людей, забезпечений Конституцією, ще на якісь відсотки, тому що не здатні були

одночасно забезпечувати заробітні плати та інші витрати, що прив'язані до прожиткового мінімуму. За оцінками Міністерства соціальної політики... У мене теж ϵ така товстенька табличка, в якій Міністерство соціальної політики щороку встановлює три мінімальні величини, які стосуються більш як 115 величин у країні. Ми множимо сенси. Також можу згадати статтю 7 Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік», де крім п'ять згадано ще й додаткові прожиткові мінімуми: окремо для прокурорів і для суддів. Ось така множинність, а за оцінками Міністерства соціальної політики це більш як 63 види соціальних виплат. Мені здається, вже 116. У нас тут є заступник міністра соціальної політики. Але логіка такої кратності або неповноцінного заміщення прожиткового мінімуму ϵ не лише неочевидною, а й незрозумілою для будького. Соціальні виплати є фрагментованими, нерелевантними. Для тих, хто не розуміє, що таке «нерелевантний» – він не відповідає нічому. Ми на сьогодні маємо фінансову пастку, ми не можемо збільшувати прожитковий мінімум через те, що ϵ така прив'язка. Держава на сьогодні не може собі цього дозволити, і це діагноз.

Що потрібно робити? Як вирішити проблему, щоб зрушити її з мертвої точки? Прийняти цей законопроєкт, він відв'язує ці коефіцієнти. Забезпечити прив'язку прожиткового мінімуму лише до релевантних величин, зокрема до цих двох. Всі народні депутати можуть прийняти участь у його доопрацюванні до другого читання. Дуже важко йшло узгодження з Міністерством фінансів, але разом ми підготували таблицю до другого читання для того, щоб не розбалансовувати бюджет, але виходити на збільшення прожиткового мінімуму. Він фундаментальний.

Хочу, щоб у народних депутатів і суспільства не було ілюзій, що саме цей законопроект підвищує прожитковий мінімум. Він створює засади для його підвищення з наступного року в бюджетному процесі, без нього бюджетний процес буде неадекватним. Прошу всіх народних депутатів його підтримати. Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів прийняв рішення рекомендувати законопроект № 3515 прийняти за основу, а альтернативний № 3515-1 — відхилити.

Дякую щиро всім, якщо буде підтримка, звісно. І взагалі дякую, що вислухали (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Королевська Наталія Юріївна.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановні колеги! Шановні присутні! Сьогодні ми розглядаємо один із найважливіших законопроектів, який дає відповідь на запитання, як люди будуть жити далі і як влада збирається перемагати бідність. Всі ми розуміємо, що у нас ϵ два шляхи. Перший шлях — це цементування

бідності, остаточне знищення залишкових крихт соціального захисту українців. І це боротьба не з бідністю, це боротьба з бідними. Інший шлях — той, який запропонувала наша команда спільно з науковцями, з експертами, з профспілками. І сьогодні ви будете вирішувати, яким шляхом піде Україна, як у нашій країні буде формуватися базова соціальна величина, базовий стандарт, від якого далі формується вся політика соціального захисту в країні.

Пані Третьякова казала, що у своєму законопроекті вони пропонують відв'язати прожитковий мінімум від базових соціальних стандартів. Звучить абияк — щось десь там відв'язати. Але якщо говорити професійною мовою, то, по-перше, вони планують передбачити виключення зі статті 95 Кодексу законів про працю України норми про встановлення розміру мінімальної заробітної плати не нижче розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб. Ця пропозиція суперечить статті 3 Конвенції Міжнародної організації праці № 131 про встановлення мінімальної заробітної плати з особливим урахуванням країн, що розвиваються, яка була ратифікована Україною ще в 2005 році. Шановні, ось що ви наробили. На сьогодні офіційний прожитковий мінімум в країні становить 2 тисячі 379 гривень. Може хоч одна людина в нашій країні прожити на ці кошти? Ні.

Ми вчора з вами всі відзначали Міжнародний день захисту дітей. Так от, у нас прожитковий мінімум на дитину до 6 років становить 1 тисячу 921 гривню. Хочу побажати нашим народним депутатам, щоб вони прогодували свою дитину, вилікували та забезпечили їй догляд за 1 тисячу 921 гривню в місяць. Це вперше, коли розрив з фактичним прожитковим мінімумом, який встановляє Міністерство соціальної політики (а на квітень цього року це було 5 тисяч 492 гривні), майже вдвічі більше від встановленого в Держаному бюджеті України прожиткового мінімуму. І зараз цією ініціативою, яку ви тут збираєтеся підтримати, ви зацементуєте цей прожитковий мінімум назавжди. Ви пропонуєте людям і далі жити на ці 2 тисячі гривень, на які вижити, ми дуже добре з вами розуміємо, неможливо.

Наступна норма, яку ви пропонуєте — це скасувати існуючі гарантії щодо визначення розміру мінімального посадового окладу. Що зараз відбувається? Всі пишаються, у нас мінімальна заробітна плата становить 6 тисяч гривень. Всі пишаються, що у нас середня заробітна плата в країні 13 тисяч 543 гривні. Ура! Так ні, це не перемога. Тому що, на жаль, в нашій країні на сьогодні повністю зруйнована тарифна сітка, і сьогодні всі живуть на мінімальну заробітну плату, а за рахунок голів великих державних корпорацій, які призначають собі мільйонні заробітні плати щомісяця, збільшується середньоарифметична заробітна плата по країні. Колеги, це ті соціальні розриви, яких ще ніколи не бачила Україна. І сьогодні цим законопроектом ви бажаєте «зацементувати» ці гібридні норми, які були запропоновані ще попереднім урядом і підтримані новими урядами при цій владі.

Що пропонує команда «Опозиційної платформи — За життя»? Ну, поперше, ми пропонуємо, щоб прожитковий мінімум встановлював набір продуктів харчування, набір непродовольчих товарів та набір послуг, щорічно затверджених урядом після проведення відповідної науково-громадської експертизи та до початку розгляду проєкту Державного бюджету України. Розрахунковий розмір споживчого кошика не може бути менше, ніж офіційно затверджений у попередньому році. По-друге, ми пропонуємо, щоб прожитковий мінімум встановлювався урядом саме на базі вартості затвердженого складу споживчого кошика. По-третє, впровадити норму, згідно з якою розмір прожиткового мінімуму не може бути меншим від прогнозованого фактичного розміру прожиткового мінімуму. По-четверте, якщо розмір фактичного прожиткового мінімуму протягом двох місяців перевищував затверджений у Державному бюджеті, то ви маєте у 15-денний термін внести зміни та індексувати прожитковий мінімум.

Ми сьогодні з вами маємо шанс провести реальну реформу базової соціальної величини. Ми маємо шанс затвердити правильний підхід до формування прожиткового мінімуму в нашій країні.

Ми також пропонуємо змінити підходи до встановлення розміру посадових окладів, а саме встановлювати їх в залежності не від прожиткового мінімуму, а від розміру мінімальної заробітної плати. Для цього вводиться законодавча норма, що мінімальний посадовий оклад, тарифна ставка, встановлюється в розмірі не менше, ніж мінімальна заробітна плата, встановлена для працездатних осіб на 1 січня календарного року, і не нижче прогнозованого фактичного розміру прожиткового мінімуму для цієї категорії. Це дасть нам змогу відновити цю тарифну сітку та платити людям ті кошти, які вони реально сьогодні заробляють.

Впевнена, це буде для вас перешкодою під час голосування за цей законопроект. Ми пропонуємо встановити обмеження розміру заробітної плати в державному секторі та для топ-керівників державних корпорацій. Ну, не можна так знущатися. Вони пишаються, які вони великі менеджери, та заробляють десятки мільйонів гривень щомісяця. Ви призначаєте туди нефахових людей, а робите з них заробітчан, які сьогодні отримують кошти з державного бюджету. Тому наша позиція однозначна — ми повинні обмежити розміри заробітних плат державних службовців та працівників топ-менеджменту державних корпорацій. Для цього пропонується обмежити десятьма розмірами мінімальної заробітної плати рівень заробітної плати, включаючи надбавки, премії, заохочувальні виплати народних депутатів, членів уряду, їх заступників, керівників і заступників керівників державних органів, державних підприємств та державних компаній.

Також слід відновити справедливість в питаннях оплати праці педагогічних працівників, встановивши посадовий оклад педагогічного працівника найнижчої кваліфікаційної категорії в розмірі трьох мінімальних заробітних плат, а також передбачити інші стимулюючі надбавки, за вислугу років, наукове звання, та інші виплати.

Колеги, у нас з вами є шанс. Дуже сподіваюся, що, як мінімум, ви почуєте, що перший законопроект, запропонований, як сказала пані Третьякова, ще урядом Гончарука на самокаті — це законопроект, який повністю знищує соціальний захист в Україні. Це законопроект, який суперечить Конституції України та скидає нашу країну в прірву бідності. Наша пропозиція — об'єднати всі зусилля та до другого читання підготувати справжню реформу, реформу захисту та підтримки людей. Реформу справедливих заробітних плат та соціальних гарантій. Реформу, яка дасть людям бачення майбутнього, віру в свою державу та справедливу соціальну гарантію, соціальний щит з боку держави.

Тому ми звертаємося до вас з проханням: не треба боротися з бідними, сьогодні треба об'єднати всі наші зусилля та подолати бідність в Україні.

Дякую за увагу (Оплески).

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України КОНДРАТЮК О.К.

ГОЛОВУЮЧА. Слово надається голові Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Галині Третьякові.

Пані Галино, прошу. Від комітету, прошу, ваш виступ.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Комітет на своєму засіданні прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти цей законопроєкт за основу. І хочу сказати, що цей законопроєкт хоча й містить положення щодо відв'язки мінімальної заробітної плати в Законі України «Про прожитковий мінімум», але, пані Наталіє, хочу вам сказати, що ϵ Закон України «Про оплату праці», який також фундаментально не змінювався багато років, і там ϵ статті ϵ і 9, в яких залишається прив'язка прожиткового мінімуму до мінімальної заробітної плати. Мінімальна заробітна плата у нас і сьогодні більше, ніж реальний прожитковий мінімум.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запитання до доповідача.

Галино Миколаївно, поверніться на трибуну, будь ласка. Три хвилини запитання. Запишіться на запитання до доповідача.

Власенко Сергій Володимирович.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово колезі Михайлу Цимбалюку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Дякую, Галино Миколаївно, що ви відзначили в своїй основній доповіді, що команда «Батьківщини» брала участь у комітетських слуханнях.

Так, хочу сказати, що тема дуже непроста і справді потребує глибокої дискусії. Хотів би, по-перше, щоб ви все-таки прокоментували. Ми створили робочу групу. Якщо цей законопроєкт буде прийнято, чи ε сенс у роботі цієї групи в комітеті?

І наступне запитання. Чому немає Прем'єр-міністра і міністрів? Це важливе питання, яке змінює всю конфігурацію (Оплески). Де вони, де ті пани, які найняті Верховною Радою на роботу? Де їхня позиція?

Дякую.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Дякую, Михайле Михайловичу, за запитання. Тільки хочу зазначити, що комітет провів і комітетські, і парламентські слухання. Ви були і там, і там як представник від «Батьківщини» зокрема. Щодо робочих груп, ви знаєте, як у нас формуються робочі групи. Щойно законопроект приймається в першому читанні, створюються робочі групи, де, зокрема, головую не я, хоча я є авторкою цього законопроекту. Тому підготовка таблиць в комітеті відбувається зазвичай тими силами, які ϵ , зокрема й опонентами цього законопроекту.

Обіцяю, і думаю, що ви й самі виступите гарантом того, що в комітеті доопрацювання цього законопроекту до другого читання відбуватиметься за участі всіх фракцій. Впевнена стовідсотково, що це проблема не однієї фракції, а всієї країни, і ми маємо дружньо це зробити тому, що ми всі хочемо, щоб прожитковий мінімум для наших громадян було підвищено. І ми вже почали робити певні кроки. За останній рік роботи нашого уряду він підвищувався швидше, ніж в попередні роки — з 2014 по 2019. Ну, а чому представників уряду немає, то до уряду запитання, не до мене.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Королевська Наталія Юріївна.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановна пані Галино! Ми всі бачили, як минулого тижня за вашою ініціативою була розроблена програма грабування пенсіонерів, коли ви намагалися провести приватні пенсійні фонди і остаточно пограбувати всю пенсійну систему України. Зараз ви пішли далі, тому що пенсіонери — це добре, але є ще працюючі люди в нашій країні. І ви пропонуєте пограбувати

кожну працюючу людину, позбавивши її права отримувати тарифну заробітну плату та нормальний тарифний розряд.

Можливо, вже досить знущатися над соціальним захистом людей? Чим вони так вас образили, що ви так ненавидите соціальний захист та соціальну підтримку людей в нашій країні?

Дякую.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Наталіє Юріївно, дякую за запитання. Хочу сказати про грабування спочатку. Ну, по-перше, цей законопроект не стосується тієї схеми, яку ви називаєте «грабуванням». Але згадаю для присутніх у залі, що другий рівень пенсійного забезпечення у державних структурах існує лише у двох країнах світу — в Росії і в Казахстані. В інших країнах другий рівень пенсійного забезпечення створюється в приватному секторі.

Щодо «трудящих», то хотіла б, щоб з вашого лексикону це слово поступово зникало, тому що Верховна Рада прийняла закон про дерадянізацію, який був підготовлений Русланом Стефанчуком, і ми пропонуємо це радянське слово змінити на «працівників». Тому зазначу, що Закон України «Про прожитковий мінімум» трудящих не стосується, він стосується тих, хто потрапив у складні життєві обставини, а також малозабезпеченість у ринкових умовах. Тому прошу вивчати соціальну політику в ринкових умовах, а не лише в Радянському Союзі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Займіть, будь ласка, своє місце, Галино Миколаївно.

Запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп. Цабаль Володимир Володимирович.

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Ми зараз розглядаємо законопроект, який покликаний вирішити проблему, котру потрібно було вирішити ще багато років тому. Система обрахунку прожиткового мінімуму в Україні архаїчна, і зараз ми говоримо про те, що прожитковий мінімум не відображає реального мінімуму, який потрібен для виживання громадян, але це не єдина проблема. Цей законопроект намагається цю проблему вирішити, але також він вирішує й інші. Інша проблема — це те, що дуже багато показників (штрафів для бізнесу, пеней, заробітних плат для чиновників і так далі) прив'язано до цієї одиниці. Це не дає змоги державі достатньо гнучко проводити як соціальну політику, так і політику щодо підтримки бізнесу.

Наведу приклад. Кожного разу збільшення прожиткового мінімуму тягне за собою підвищення штрафів для бізнесу. Кожного разу, коли ϵ бажання збільшити соціальні стандарти для громадян, ми тим самим погіршуємо ситуацію для бізнесу, який ма ϵ створювати робочі місця і ці стандарти покращувати. Тому

в підсумку страждають всі: страждає бізнес, страждає економіка через підвищення штрафів, але страждають і громадяни. Як ви думаєте, скільки разів траплялися ситуації, коли прожитковий мінімум не піднімався до достатнього рівня саме через те, що не хотіли суттєво підвищувати штрафи, пені або інші показники? Тому цей законопроект, він прогресивний. Це перший крок до вирішення цієї проблеми.

Цей законопроект роз'єднує всі ці показники. Цей законопроект окремо виділяє мінімальний прожитковий мінімум, який, так, дійсно, має бути збільшений в майбутньому, щоб відображати більш реальну цифру. Але також він роз'єднує бізнес, штрафи, пені. Відповідно кожного разу, коли уряд чи ми, Верховна Рада, будемо приймати рішення щодо підвищення штрафів, нам не доведеться думати, чи потягне це за собою збільшення або зменшення соціальних стандартів, а чи потягне це за собою інші речі.

Тому, колеги, вважаю, що це прогресивний законопроект. Ми на нього дуже довго чекали. Так, дійсно, в ньому ϵ певні недоліки. Зокрема, у мене ϵ певні зауваження, ϵ зауваження у бізнес-асоціацій. Але це перший крок, який потрібно зробити: прийняти, доопрацювати законопроект до другого читання, і після цього робити наступні кроки. Колеги, прошу підтримати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. «Батьківщина». Шановна президіє! Шановні народні депутати, громадяни України! Насправді команда «Батьківщини» підтримує перегляд розміру прожиткового мінімуму, бо насправді це надзвичайно важливий показник, який стосується не лише соціальної сфери, а й життя всього українського суспільства. І заради справедливості варто відзначити, що ця проблема виникла не сьогодні і не вчора. Ця проблема стосується не лише теперішньої влади. Але у мене запитання: а де Прем'єр-міністр та уряд у момент, коли розглядається такий законопроект? У нас є про що запитати у них, як і у всього українського народу.

Бо, справді, 20 грудня 2018 року Конституційний Суд України скасував постанову Кабінету Міністрів України про затвердження споживчого кошику. Увага, 20 грудня 2018 року! Всі уряди після цього не спромоглися запросити науковців, представників соціальної сфери і громадськості, щоб обрахувати, що потрібно громадянину України, щоб прожити рік. Один колега критикував постанову, яку скасували. А чому уряд не підготував проект постанови тепер? Є запитання до них. Це та величина, яка має обраховуватися щорічно перед прийняттям Державного бюджету.

Також погоджуюся, що та тарифна сітка посадових окладів, яка нині існує, не витримує жодної критики, бо деякі тарифи є нижчими, ніж мінімальна заробітна плата. Де таке може бути, коли посадові оклади дотягують, зокрема

в бюджетній сфері, до мінімальної зарплати? Це нонсенс, і тут теж треба наводити лад.

Наступна деталь. Справді, Галина Миколаївна Третьякова сказала, що створена робоча група, і сьогодні о 14.30 відбудеться перше засідання. Ми запрошуємо всіх народних депутатів, представників міністерств та відомств для дискусії — що таке ця стала величина. Але у такому варіанті, як це пропонується зараз, його не можна приймати. Ми бачимо позицію профспілок і фахівців. Давайте проведемо серйозну дискусію, бо ми спровокуємо бюджетний, економічний і фінансовий колапс державної структури.

Ще раз підкреслюю, фракція «Батьківщина» не буде голосувати за таку редакцію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бурміч Анатолій Петрович.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Прошу передати слово Олександру Колтуновичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Тут неодноразово зверталися до розрахунків, до думок науковців. Порахували, що ми будемо мати. Хотів би звернути увагу на два важливих положення цього законопроекту. Перше — це те, що внесенням змін до статті 96 вводиться система оплати праці, де мінімальний посадовий оклад 1-го тарифного розряду буде становити 50 відсотків мінімальної заробітної плати. Що ми будемо мати? Ми будемо мати 3 тисячі гривень. Так, це більше, ніж є сьогодні. Дві тисячі 270 гривень — це прожитковий мінімум для працездатних осіб. Невеличке, але зростання.

Наша фракція, я про це буду згодом говорити, все-таки наполягає на тому, щоб ми повернули норму, яку скасував колись пан Яценюк і його уряд, коли мінімальний посадовий оклад дорівнював розміру мінімальної заробітної плати, тобто 6 тисяч гривень, а не три. Але в будь-якому випадку, якщо ви берете цей законопроект за основу, то 3 тисячі — це більше, ніж 2 тисячі 270 гривень. Це перше.

Друге — це стаття 4 щодо того, як буде встановлюватися порядок затвердження прожиткового мінімуму. У 2021, тобто в цьому році, пропонується встановити 40 відсотків від середньої заробітної плати. Я використовую середній параметр з січня по квітень, за чотири місяці — це 13 тисяч 13 гривень. Якщо ми візьмемо 40 відсотків, це 5 тисяч 205 гривень. Звичайно, це більше ніж сьогодні в два рази. Але де висновок бюджетного комітету, де висновок Міністерства фінансів? Ви враховуєте ресурсну базу державного бюджету? Як ви

будете його наповнювати для того, щоб компенсувати діру дефіцитного бюджету, яка ϵ на сьогодні? Цього нема ϵ . Ми ма ϵ мо побачити реальні розрахунки для того, щоб вирівняти всі ці речі.

Також хотів би наголосити на тому, що необхідно зробити, на нашу думку. Адже ми бачимо соціологічні дослідження Центра Разумкова, який наводить дані про те, що 60 відсотків громадян України вважають економічну і соціальну ситуацію в країні дуже поганою, тоді як 5 відсотків її вважають доброю. Очевидно, хто вважає, але суть не в цьому. Ми маємо розуміти, що під такі соціальні проекти слід запропонувати потужну економічну ресурсну базу для наповнення бюджету. Тобто якщо ми беремо до уваги працююче підприємство, воно ж має звідкись платити 22 відсотки Єдиного соціального внеску. Візьмемо ту ж мінімальну заробітну плату — якщо вона буде 6 тисяч чи, точніше, є, то 18 відсотків податку на доходи фізичних осіб, 1,5 відсотка військового збору, — це у нас виходить 4 тисячі 830 гривень на руки. Це не ті кошти, на які ми маємо виживати за такої епохи бідності в країні.

Завершуючи, скажу, що якщо ви хочете реально подолати епоху бідності, має бути ресурсна економічна база, збільшення відрахувань податків і зборів, реалізація достойної соціальної політики всередині країни.

Прошу підтримати законопроєкт моєї колеги Королевської, яка пропонує і обмеження для наглядових рад в десять мінімальних заробітних плат, і прив'язку до мінімальної заробітної плати, і низку інших моментів. Тому що це з економічної точки зору буде краще для українців.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сухов Олександр Сергійович.

Микола Бабенко.

БАБЕНКО М.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (одномандатний виборчий округ № 90, Київська область, політична партія «Біла Церква разом»). Депутатська група «Довіра», Біла Церква. Шановні колеги, на сьогодні те, що ми називаємо прожитковим мінімумом, це навіть не смішно, це соромно — 2 тисячі 189 гривень, а для непрацездатних осіб — це 1 тисяча 769 гривень. Фактично на сьогодні декілька мільйонів пенсіонерів, які є непрацездатними особами, отримують мінімальну пенсію саме в такому розмірі.

Мені завжди хотілося подивитися в очі тій людині або людям, які визначили, що, наприклад, прожитковий мінімум для пенсіонера має бути меншим, ніж прожитковий мінімум для інших людей. Пенсіонер що, менше їсть, менше лікується, менше сплачує за комунальні послуги? Відповідь очевидна. Тому говорити про те, що ми не повинні приймати даний законопроект, безпідставно, і це можуть робити лише ті люди, які дійсно не хочуть на сьогодні підвищувати якість життя наших людей.

Але що дасть прийняття даного законопроекту? І ми в комітеті його підтримували. Насамперед він знімає поділ на прожиткові мінімуми. Більше ми не ділимо: пенсіонер має отримувати стільки, працездатна особа — стільки, неповнолітні діти іншу суму. Це знімається. Це по-перше.

По-друге, ми повністю відв'язуємо рівень прожиткового мінімуму від побажань звичайного чиновника, який сидить у своєму кабінеті в Міністерстві фінансів чи я не знаю навіть, де він сидить, тому що ніколи не вдавалося її побачити, ту людину. Він не буде розраховувати на власний розсуд, скільки мусить з'їсти та чи інша особа. Буде чітка прив'язка до середньої заробітної плати, яка є в державі. Я розумію, що це не аби що, але це принаймні відмова від багаторічної практики, коли ми соціально незахищені верстви населення заганяємо в повну безвихідь.

Що нам дає законопроект? Сорок відсотків від середньої заробітної плати — це плюс. Але, як і в кожному законопроекті, є свої мінуси. По-перше, цей період розтягнутий на багато років, коли ми вийдемо на ці 40 відсотків. Ми будемо вносити поправки і змушувати Міністерство фінансів знаходити додаткові ресурси. Немає додаткового ресурсу — зменшуйте кількість відкатів з державних закупівель з 20 до 10 відсотків. Знайдете тоді відсотки, які можна сплатити пенсіонерам. По-друге, можливо, необхідно буде говорити про збільшення коефіцієнту з 40 хоча б до 50 відсотків. І це... (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скороход Анна Костянтинівна.

СКОРОХОД А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Думаю, що в цьому залі у жодного народного депутата не постає питання щодо того, чи дійсно треба підвищувати прожитковий мінімум, і не лише прожитковий мінімум, а й мінімальну заробітну плату, середню заробітну плату та інші соціальні виплати. Але, шановні колеги, я цитую: «Таким чином, аналіз положень проекту свідчить про те, що насправді вони не пов'язані зі створенням передумов для підвищення прожиткового мінімуму». Це я процитувала висновок Головного науковоекспертного управління Апарату Верховної Ради України. То про яке підвищення ми з вами говоримо? Законопроект є нічим іншим, як черговою спробою закріпити на законодавчому рівні маніпуляції з прожитковим мінімумом.

Так само, читаю без змін. Це спільний представницький орган репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні. Є пан Рудик, їх представник у парламенті. Крім того, запропоновані норми законопроєкту № 3515 протирічать Рекомендаціям парламентських слухань на тему: «Проблеми формування прожиткового мінімуму в Україні». Я вам цитую те, що прислали профспілки. Вони проти прийняття цього законопроєкту. Над ним треба багато працювати і доопрацьовувати його.

У нас ϵ законопроект, підтриманий Міжнародною організацією праці. Даний законопроект навіть не обговорювався з ними. Як ми будемо виглядати перед своїми західними партнерами, про яких ви так багато говорите, якщо ви навіть не провели з ними консультації щодо цього законопроекту?

Перше. Проект вносить велику кількість змін до законодавчих актів, а саме до двадцяти законів. Скажіть, як пов'язано підвищення прожиткового мінімуму з двадцятьма законодавчими актами, в тому числі Кримінальним кодексом та Кодексом України про адміністративні правопорушення?

Друге. Це скасування норми про встановлення розміру мінімальної заробітної плати не нижче від розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб. Профспілки проти, вони не підтримують включення фінансових можливостей державного бюджету та інших економічних чинників до факторів, які враховуються під час визначення мінімальної заробітної плати. Скажіть, тобто ми будемо формувати це залежно від можливостей бюджету? У когось взагалі мозок працює в цьому сесійному залі?

Третє. Скасування існуючих гарантій щодо визначення розміру мінімального посадового окладу (тарифної ставки). Мінімальний посадовий оклад має дорівнювати мінімальній заробітній платі. Це треба повертати, і про це всі говорять.

Ми не будемо підтримувати даний законопроект у першому читанні. Його необхідно відправити на... (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кубів Степан Іванович.

Гончаренко?

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово, передайте слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гончаренко Олексій Олексійович.

ГОНЧАРЕНКО О.О. «Європейська солідарність». Шановні друзі, ми з вами знову бачимо ту історію, яка вже стала фірмовою, абсолютно фірмовою карткою нашої монобільшості і чинної влади взагалі.

Дивіться, що відбувається. Ми всі пам'ятаємо, як гучно нам кричали про те, що, дивіться, перемога, у нас ϵ закон про імпічмент. Насправді жодний імпічмент відповідно до цього закону оголосити не можна. Тобто це була лише обгортка і назва «закон про імпічмент», а що всередині, ніхто не читає. Це означає, що начебто закон ϵ , але насправді його немає. Ось, що ми бачимо зараз.

Ми бачимо проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання питань формування прожиткового мінімуму та створення передумов для його підвищення». Подивіться, як гарно — передумови для підвищення прожиткового мінімуму, відразу хочеться аплодувати.

Але, друзі, давайте почитаємо, де ж у цьому законопроекті йдеться про це? Де в цьому законопроекті передумови для підвищення прожиткового мінімуму? Цього просто немає, і це кажу не я, народний депутат від опозиції, не лише фракція «Європейська солідарність» чи представники інших фракцій, про це зазначає Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України.

Я тримаю в руках висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, в якому чітко, у першому ж пункті, зазначено, що законопроект має назву (яку я щойно зачитав), водночає основні положення законопроекту спрямовані на «зміну підходів до встановлення розмірів посадових окладів залежно від мінімального розміру посадового окладу для працівників підприємств, установ, закладів та організацій, що фінансуються з бюджету». І далі робиться висновок, що проект не містить жодних змін, які безпосередньо створювали б підгрунтя для підвищення прожиткового мінімуму. Ще раз повторюю, це висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України: проект не містить жодних змін, які безпосередньо створювали б підгрунтя для підвищення прожиткового мінімуму. Це означає, що це знову брехня. Жодного підвищення прожиткового мінімуму тут немає. Тут є спроба відв'язати мінімальну заробітну плату від прожиткового мінімуму.

Це означає, що далі... У нас на сьогодні дійсно дуже низький прожитковий мінімум. Завтра влада нам може сказати, що прожитковий мінімум вони порахували, він тепер чесний і ось такий високий, але мінімальну заробітну плату люди вже не будуть отримувати в розмірі цього мінімального прожиткового мінімуму.

Сьогодні по дорозі до Верховної Ради мене зустріла жінка, виходила з Кабінету Міністрів України, прибиральниця, і вона сказала: «Скажіть, будь ласка, там, у Верховній Раді, що ми отримуємо абсолютно «нищенские» гроші, ми жебракуємо». Замість того, щоб збільшувати зарплати, ви дурите голову людям ось цим. Ганьба! (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз виступи народних депутатів, і потім переходимо до голосування. Народні депутати, запишіться, будь ласка, на виступи.

Зінкевич Яна Вадимівна.

Ніна Петрівна Южаніна.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Насправді дуже добре, що ми розглядаємо цей проект закону за повною процедурою, тому що все треба обговорити. Дуже важливе питання. Розмір прожиткового мінімуму — це найболючіше питання. І у 2016 році воно було найболючішим, і ми розуміли, що ті кардинальні зміни, які ви зараз намагаєтеся запропонувати, вони дуже потрібні, надзвичайно потрібні.

Але хотіла би звернути увагу на перший виступ перед розглядом цього законопроекту. Ну, це ж треба мати повну відсутність знань щодо того, як обраховується прожитковий мінімум в країні. Ви розумієте, коли людина говорить, що там порахували одяг, взуття, ліки... Так це норма чинного законодавства, так обраховується розмір прожиткового мінімуму! Тому, мені здається, всі ці емоції комсомольські чи то піонерські треба відкинути і думати над тим, що і як насправді треба рахувати.

Мене дуже здивував нищівний висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України. Мене дуже здивувала відсутність представників уряду і те, що цей проект закону не урядовий. Пані Галино, це точно має бути урядовий законопроект, тому що він має збалансувати підходи і суть тих норм в багатьох законах, які прив'язані до обрахунку саме прожиткового мінімуму. І Головне науково-експертне управління про це також зазначає.

Що ви змінюєте в законодавстві? Ви говорите, що у вас цілий розділ стосується трансформації і внесення змін до певних в законів, від 17 до 20 таких законів існує в Україні. Але не розуміючи змісту, суті того, що в тих законах... Бо ви один комітет, а це стосується життєдіяльності всіх сфер економіки.

Мені здається, те, про що зазначило Міністерство фінансів України у своєму висновку, ви маєте врахувати. Це по-перше. Вони наполягають на цьому. І я думаю, що комітет також мав це на увазі, бо ви в своєму виступі сказали, що треба робити прив'язку до релевантних величин. Які це релевантні величини? Що це означає в контексті рівня життя? Так рівень життя й визначається показником достатнього обсягу для споживання основних матеріальних благ та послуг для людини, інакше ви не зможете забезпечити справедливий, прозорий розрахунок цієї величини. Міністерство фінансів у своєму висновку зазначило, що вони за те, аби застосувати нові підходи до розрахунку і наполягають на комбінованих підходах, на нових підходах. Але ви точно маєте це зробити спільно з Міністерством фінансів і спільно з урядом.

Це, насправді, певний популізм. Не треба в це гратися. За прожитковим мінімумом... (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Макаров Олег Анатолійович.

Железняк Ярослав Іванович.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, давайте ще раз. Думаю, те, що нам треба підвищувати прожитковий мінімум, не викликає жодного сумніву, незалежно від поглядів та політичних вподобань в економіці. Це перше.

Друге. Те, що зараз пропонується цим законопроектом – це логічний крок. Він дасть нам змогу підвищувати прожитковий мінімум, тому що зараз кожна гривня підвищення... Якщо ви подивитеся на висновок Міністерства фінансів,

ви побачите, які втрати несе бюджет. Адже так сталося, що ми ще декілька років тому відв'язали мінімальну заробітну плату, але прожитковий мінімум залишився категорією, що прив'язана і до зборів, і до окладів, і до штрафів, а також до інших кваліфікацій, в тому числі й правопорушень.

Третє, і найголовніше — це те, що фракція «Голос» декілька разів зверталася до комітету, ми знайшли компроміс, за що я дякую і очільниці комітету, і всім членам, і сподіваюся, що цей законопроєкт буде доопрацьовано до другого читання. Про що йдеться? Зараз до прожиткового мінімуму у нас прив'язані, знову-таки, штрафи, деякі збори, у нас прив'язані деякі кваліфікації правопорушень. Це, звичайно, турбує бізнес, тому що, як і ми, кожен представник бізнесу за те, щоб прожитковий мінімум підвищувався, щоб люди наші жили краще, і це нормально. Але водночає нелогічно, підвищуючи добробут наших громадян, підвищувати штрафи або розмір покарань, і саме тому логічним та правильним кроком є роз'єднання цих двох показників. Якщо ми підвищуємо добробут людей — це не повинно одночасно дорівнювати тому, що ми підвищуємо добробут наших правоохоронців, які будуть збирати більше штрафів.

Саме тому ми звертаємося до комітету, до провладної більшості з проханням дослухатися до логічних та правильних пропозицій бізнесу щодо встановлення запобіжників в цьому законопроєкті під час підготовки до другого читання. Але, звичайно, цю ініціативу, яка має бути в нашому законодавстві і яка, я сподіваюся, з наступного бюджетного року запрацює повноцінно, ми підтримаємо в першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до голосування. Будь ласка, займіть свої місця та підготуйтеся до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання питань формування прожиткового мінімуму та створення передумов для його підвищення» (№ 3515) за основу.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати. «За» – 253.

Рішення прийнято (Оплески).

Наступне питання порядку денного — це проект Закону «Про внесення змін до статті 21 Закону України «Про лікарські засоби» щодо заборони продажу лікарських засобів дітям» (N 0 5122) та два альтернативних до нього. Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою.

Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 253.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Кузьміних Сергій Володимирович.

КУЗЬМІНИХ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (одномандатний виборчий округ № 67, Житомирська область, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановний головуючий! Доброго дня, шановні колеги! Необхідність запропонованих у законопроекті змін обґрунтована наявною ситуацією з неконтрольованим відпуском ліків в Україні, адже наразі лікарські засоби, які мають відпускатися аптечними закладами виключно за наявності рецепта, можна спокійно придбати, ігноруючи ці обмеження. Інколи навіть самі фармацевти можуть продати той чи інший лікарський засіб та закрити очі на відсутність відповідного рецепта.

Такі явища ϵ яскравим прикладом ситуації, коли законодавча норма ϵ , проте вона не виконується. Це ϵ особливо критичним, коли лікарські засоби купу ϵ неповнолітня особа, оскільки у дитячому віці нема ϵ повного усвідомлення наявних ризиків від неправильного вживання того чи іншого лікарського препарату.

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) більше 60 відсотків самогубств відбувається з використанням лікарських засобів, і більший відсоток з них — це саме діти. Лише за даними НДСЛ «Охматдит» щорічно близько 70 дітей закінчують життя самогубством. І наразі є жахливі приклади — випадки, які сталися в Черкаській та Київській областях, де двоє діточок отруїлися дротаверином.

Зазначений законопроект підготовлений для врегулювання на законодавчому рівні ситуації з неконтрольованим вживанням лікарських засобів неповнолітніми особами та сприяння скороченню кількості випадків отруєння лікарськими засобами, аби зменшити кількість суїцидів серед дітей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується народний депутат України Соломчук Дмитро Вікторович. Немає?

Народний депутат України Плачкова Тетяна Михайлівна.

ПЛАЧКОВА Т.М., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Доброго дня, шановні колеги! Насправді сьогодні ми розглядаємо дуже важливий, соціально важливий законопроект стосовно заборони продажу лікарських засобів дітям. Я не хочу тут, у цьому залі перелічувати всі трагічні випадки, які ми спостерігали цього та минулого року.

Зрозуміло, що є багато законодавчих ініціатив на цю тему, тому що нас всіх дійсно турбує. Але у чому відмінність того законопроєкту, який я зараз представляю, від основного? Хочу вам показати, шановні колеги: це лікарські засоби, які в Україні доставляються онлайн. Тому основна відмінність законопроєкту, який я сьогодні представляю, в тому, щоб заборонити не лише продаж дітям у аптеці, але й онлайн-продаж. Дуже сподіваюся, що цей зал справді об'єднається, тому що це не політичне питання, це питання навіть не народних депутатів, а батьків.

Шановні колеги, ми з вами чітко усвідомлюємо, що наші діти сьогодні постійно знаходяться онлайн, і якщо ми хочемо прийняти справді важливий, дієвий законопроект, то ми маємо прийняти саме цей, альтернативний. Тому що його можна прийняти як за основу, так і в цілому, і він дійсно запрацює.

Тому дуже вас прошу, шановні колеги, давайте об'єднаємося і приймемо дійсно працюючий, якісний законопроект і зробимо так, щоб лікарські засоби в Україні дітям не були доступні, їх не можна було продавати. Давайте зробимо так, щоб не було жодних зловживань лікарськими засобами і забезпечимо дійсно якісне майбутнє для наших дітей. Розраховую на вашу підтримку.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується голова Комітету з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування Радуцький Михайло Борисович.

РАДУЦЬКИЙ М.Б., голова Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний Голово! Шановні народні депутати України! Комітет Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування розглянув основний та альтернативний законопроекти: проект Закону «Про внесення змін до статті 21 Закону України «Про лікарські засоби» щодо заборони продажу лікарських засобів дітям» (№ 5122), проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про лікарські засоби» щодо заборони продажу лікарських засобів особам, які не досягли 14 років» (№ 5122-1) та законопроект про внесення змін до тієї ж статті № 5122-2. Всі запропоновані законопроекти мають єдину мету — заборонити продаж лікарських засобів громадянам, які не досягли 14-річного віку.

Під час обговорення законопроектів народні депутати зазначили, що в основному законопроекті № 5122 пропонується не лише заборонити реалізацію ліків малолітнім особам, але й надати працівникам аптечних закладів змогу перевіряти вік покупця у разі виникнення сумнівів щодо цього.

Законопроектом № 5122-2, на відміну від основного, пропонується уточнити, що забороняється реалізація ліків малолітнім особам онлайн. Таке уточнення не впливає на суть законопроекту, однак переобтяжує його. Крім того,

у будь-якому випадку, буде це відпуск безпосередньо громадянину чи через інтернет, реалізацію ліків здійснює аптека, яка повинна дотримуватися правил відпуску ліків та встановленої заборони щодо їх продажу малолітнім особам.

За результатами обговорення законопроектів комітет дійшов висновку, що найбільш збалансованим є законопроект № 5122. З огляду на це комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу та в цілому проект Закону «Про внесення змін до статті 21 Закону України «Про лікарські засоби» щодо заборони продажу лікарських засобів дітям» та доручити Комітету спільно з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України здійснити його технікоюридичне доопрацювання при підготовці на підпис Голові Верховної Ради України. Альтернативні законопроекти № 5122-1 та № 5122-2 пропонується відхилити.

Дякую, і прошу підтримати пропозицію комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп: два — за, два — проти.

Вельможний Сергій Анатолійович.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець). Луганщина. Прошу передати слово Сергію Шахову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шахов Сергій Володимирович.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги, чи треба приймати цей законопроект? Безумовно. У цьому залі є мами і тата, які виховують дітей. І коли ми чуємо про трагедії, наприклад, ту, що сталася в Боярці, коли дві дитини, дві дівчинки під час перерви купили пігулки типу «Но-шпа» і випили по 40 пігулок... Хто продавав ці пігулки, по-перше, треба дізнатися. Поліція досі не розслідувала це питання. По-друге, одну дівчинку не вдалося врятувати — вона померла. Це горе не лише для батьків, це горе для всього суспільства. Другу дівчинку, 12 років, ледве витягнули з цієї ями. Хто буде за це відповідати?

До речі, якщо батьки захворіли, вони можуть звернутися до сусідів, щоб ті пішли і купили ліки. А дітей посилати, які потім по 40 пігулок п'ють або начитаються чогось сьогодні в соціальних мережах, і ми бачимо — суїцид, суїцид.

Шановні, у мне п'ятеро дітей, п'ятеро! Слава Богу, старшому 27 років. І нам, батькам, треба стежити за цим. Але чи можемо ми це зробити? Треба донести це до кожного продавця, і в магазинах не продавати тютюн, алкогольні

напої, а також ліки, якими можуть отруїтися наші діти, українці. Треба дбати про майбутнє, треба дбати про Україну, треба дбати про наших дітей.

Дякую. Луганщина, депутатська група «Довіра». Ми будемо підтримувати цей законопроект (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанишина Ольга Анатоліївна.

СТЕФАНИШИНА О.А., член Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, цей законопроект з'явився ще взимку, коли сталася трагічна ситуація зі школярками з Боярки, які дійсно пішли і купили ліки в аптеці без рецепта і без проблем. І, дійсно, одну з дівчат не вдалося врятувати.

Той випадок був дуже гучним, і саме тоді колеги з нашого комітету зареєстрували цей вкрай важливий законопроект. Але таких випадків насправді дуже багато. І, дійсно, Всесвітня організація охорони здоров'я стверджує, що отруєння ліками є одним із найпоширеніших методів суїциду, зокрема і серед підлітків.

Ми, на жаль, з вами не можемо проконтролювати оточення кожної дитини, її мотивацію, але як законотворці ми маємо зробити все можливе і залежне від нас для того, аби обмежити неповнолітнім дітям можливості для завдання собі шкоди. Тому ми обов'язково будемо підтримувати основний законопроект. Хочу зазначити, що ми аналізували і альтернативні проекти. Так от, основний законопроект враховує також обмеження щодо продажу ліків неповнолітнім, зокрема й онлайн, тому він ϵ , на нашу думку, найбільш комплексним.

Хочу подякувати колегам, які ініціювали цей законопроект. Дуже шкода, що ми півроку його розглядали. Думаю, за цей час ми втратили ще більше життів, але нарешті ми до нього дійшли. Тому закликаю всіх підтримати цей законопроект.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Приходько Наталія Ігорівна.

ПРИХОДЬКО Н.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Прошу передати слово Тетяні Плачковій. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Плачкова Тетяна Михайлівна.

ПЛАЧКОВА Т.М. Хтось забрав ліки звідси. Шановні колеги, ще раз хочу вас попросити все-таки підтримати законопроект № 5122-2, тому що, на жаль,

у основному і першому альтернативному немає жодної норми стосовно заборони продажу ліків онлайн. Чи важливо сьогодні це для нас? Так, важливо. Чи хочемо ми зробити крок назустріч здоров'ю і безпеці наших дітей? Впевнена, що хочемо.

Якщо ми не приймемо і чітко не зафіксуємо норму стосовно заборони онлайн-продажу лікарських засобів, ми ніколи не досягнемо цієї мети. Це буде виключно декларативний закон, це буде декларативна норма, яка ніколи не запрацює. Так, я знаю, що, можливо, будуть порушення, але все-таки ми маємо про це згадати безпосередньо у законодавчому акті. Це абсолютно невірно, що десь є заборона на онлайн-продаж — це вільний і відкритий ринок. І якщо на сьогодні дорослим це дуже зручно, то ми маємо убезпечити дітей від онлайн-продажу ліків.

Тому, колеги, «Опозиційна платформа – За життя» буде підтримувати саме законопроект № 5122-2. Дуже прошу зал також підтримати альтернативний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Молоток.

Констанкевич Ірина Мирославівна.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 23, Волинська область, самовисуванець). Волинь, виборчий округ № 23, депутатська група «Партія «За майбутнє». Наша депутатська група, звичайно, буде підтримувати даний законопроект з огляду на те, що ми вважаємо, що ця проблема є реальною, складною і комплексною. Але, шановні народні депутати, хочу звернути вашу увагу на те, що офіційна статистика, на жаль, не відображає реального стану справ. Таких випадків насправді значно більше. Власне, вони пов'язані з тими трендами, які панують в молодіжному житті, з тими трендами, які популярні серед наших школярів. Наше завдання – рухатися не лише шляхом заборон, бо запропоновані законопроекти, як основний, так і альтернативні, передбачають заборону продажу лікарських засобів дітям до 14 років. Нам потрібно також передбачити і широку, комплексну інформаційну роботу: підключити усі можливі канали – телебачення, друковані видання – для того, щоб розвінчувати міфи, які утверджуються в молодіжному середовищі.

Наші депутати, які працюють на округах, я маю на увазі мажоритарників, знають про реальний стан справ, і ми вважаємо, що боротися з цим явищем треба не лише шляхом заборон, а насамперед передбачивши усі можливі форми інформаційно-просвітницької роботи. Також слід залучити правоохоронні органи, які будуть контролювати виконання законів.

Тому ми підтримуємо основний законопроект, але дякуємо всім авторам альтернативних законопроектів, які долучилися до вирішення цієї проблеми,

і вважаємо, що до другого читання його треба доопрацювати, додавши ті норми, які є в альтернативному законопроекті № 5122-2.

Дякую за увагу (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зінкевич Яна Вадимівна, потім — Крулько, і переходимо до голосування.

ЗІНКЕВИЧ Я.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Цей законопроект є дійсно надзвичайно важливим, і ми сьогодні будемо його підтримувати.

Трішки аргументів для розуміння, чому це важливо. Кожного року в світі понад 800 тисяч осіб закінчують життя самогубством, 60 відсотків з них — це неповнолітні, тобто діти. Більшість дитячих самогубств припадає на країни з середнім або низьким рівнем доходів. При цьому на другому місці серед найбільш поширеніших методів самогубства є саме вживання лікарських препаратів.

Зараз, звісно, нам потрібно комплексно підійти до цієї ситуації, і вірю, що рано чи пізно в нашій країні буде заборонено продаж препаратів без рецепту не лише дітям, а й дорослим, і ми приведемо всі норми у відповідність із європейським законодавством.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Крулько Іван Іванович.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина», безумовно, чудово розуміє проблему, яка на сьогодні склалася, коли підлітки під впливом соціальних мереж можуть бути втягнуті в смертельні челенджі. Таке вже траплялося в Україні, коли діти купували лікарські засоби, вживали їх понад міру, і це інколи навіть призводило до смертельних наслідків. Тому, безумовно, цю проблему треба вирішувати, але завжди думати про баланс, який полягає в тому, що бувають випадки, коли діти йдуть купувати ліки для старих бабусь, і нікому більше ці ліки купити, лише дитина це може зробити за проханням. Тому тут, безумовно, має бути баланс.

Фракція «Батьківщина» буде підтримувати альтернативний законопроект № 5122-2, тому що він є більш комплексним. Він містить дуже важливу складову, яка стосується придбання ліків онлайн, в контексті того, що покладає відповідальність за продаж ліків неповнолітнім дітям онлайн на...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, займіть свої місця та підготуйтеся до голосування. Ставлю на голосування. Комітет пропонує прийняти за основу і в цілому. Немає заперечень? (Шум у залі).

Від «Слуги народу» ще ніхто не виступав. Радуцький Михайло Борисович.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дякую. Колеги, маленьке уточнення. У проекті закону № 5122 є норма, яка розповсюджується на всі ліцензійні умови продажу лікарських засобів, і навіть якщо онлайн-оператор має ліцензію на продаж ліків (ми з вами приймали нещодавно закон, який дозволив онлайн-торгівлю), він має виконувати ті ж ліцензійні умови, що й аптека. Він не матиме права після введення в дію такого закону продати ліки неповнолітнім. Тому це просто повторення норми закону і статті 21 Закону України «Про лікарські засоби».

ГОЛОВУЮЧИЙ. За основу? Дві фракції проти.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 21 Закону України «Про лікарські засоби» щодо заборони продажу лікарських засобів дітям» (№ 5122) за основу.

Готові? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 306.

Рішення прийнято.

Зараз 12.00. Оголошую перерву до 12.30.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, запросіть, будь ласка, народних депутатів до залу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, шановні колеги. З вашого дозволу, декілька оголошень.

Перше. До мене звернулися деякі народні депутати з проханням звернути увагу інших народних депутатів на вживання *IQOS* у стінах Верховної Ради України і попросили все-таки не робити цього, а виходити за межі приміщення.

Друге. Відповідно до статті 60¹ Регламенту Верховної Ради України повідомляю про створення у Верховній Раді України дев'ятого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «Запорізька ініціатива». Головою цього об'єднання обрано народного депутата України Касая Геннадія Олександровича. Вітаю колег.

І ще одне міжфракційне об'єднання. Відповідно до статті 60¹ Регламенту Верховної Ради України повідомляю про створення у Верховній Раді України дев'ятого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «За ратифікацію Стамбульської конвенції». Головою цього об'єднання обрано народного депутата України Мережка Олександра Олександровича. Також вітаю колег.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, є пропозиція зараз без обговорення проголосувати за чотири проекти постанов про призначення позачергових виборів. Немає заперечень? Немає. Будь ласка, займіть свої місця і підготуйтеся до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про призначення позачергових виборів Надлацького сільського голови Голованівського району Кіровоградської області» (№ 5573) в цілому.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати. «За» — 254.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про призначення позачергових виборів Уланівського сільського голови Хмільницького району Вінницької області» (№ 5569) в цілому.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 270.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про призначення позачергових виборів Смотрицького селищного голови Кам'янець-Подільського району Хмельницької області» (№ 5567) в цілому.

Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 276.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про призначення позачергових виборів Кельменецького селищного голови Дністровського району Чернівецької області» (№ 5568) в цілому.

Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 280

Рішення прийнято.

_____

Наступне питання порядку денного – це проект Закону «Про внесення змін до статті 39 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» щодо врегулювання окремих питань соціального захисту медичних працівників, постраждалих від коронавірусної хвороби (COVID-19)» (№ 5415).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 224.

Рішення прийнято.

Може, без обговорення, шановні колеги? З обговоренням?

До слова запрошується голова Комітету з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування Радуцький Михайло Борисович. Дайте до чотирьох хвилин — і від авторів, і від комітету.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Дякую. Шановний головуючий! Шановні колеги! Законопроект № 5415 спрямований на вдосконалення механізму страхових виплат медикам, що захворіли на COVID-19 під час виконання професійних обов'язків та, як наслідок, отримали інвалідність.

Законопроект стосується статті 39 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб». Чинною нормою передбачено, що страхова виплата проводиться медикам у разі встановлення інвалідності протягом одного календарного року. Бюджетний кодекс визначає період календарного року з 1 січня по 31 грудня. Обмеження календарним роком не дозволяє здійснити виплати медику, який захворів у 2020 році, а отримав групу інвалідності, наприклад, у 2021 році. Внаслідок цього медпрацівники втрачають право на компенсацію, адже зазвичай процес встановлення інвалідності займає декілька місяців, тому такі випадки трапляються доволі часто.

Законопроектом № 5415 ми прибираємо прив'язку до календарного року та надаємо змогу отримати виплати тим медикам, які через цю технічну неточність були позбавлені права на отримання коштів від держави. Автори законопроекту, всі без винятку члени Комітету з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування підтримали прийняття законопроекту. Також законопроект підтримало Міністерство охорони здоров'я України.

Комітет підтримав законопроєкт № 5415 та рекомендує Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні прийняти його за основу та в цілому як закон і доручити комітету спільно з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України здійснити його техніко-юридичне доопрацювання при підготовці на підпис Голові Верховної Ради України.

Прошу підтримати цей законопроект за основу та в цілому. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп: два — за, два — проти.

М'ялик Віктор Ничипорович.

Рудик Сергій Ярославович.

РУДИК С.Я., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець). Шановні колеги, безперечно, потрібна законодавча новація, яку слід підтримати всім залом. Але питання в іншому: чому зараз, на початку літа 2021 року, ми вносимо зміни до закону, який приймався у квітні і був підписаний Президентом України ще 7 травня 2020 року?

Перша «штанга», яку пробила монобільшість, була у квітні 2020 року. Ви пам'ятаєте цей кричущий факт, коли були обмежені поточні витрати Фонду соціального страхування України, внаслідок чого без лікування за відсутності оплати за лікування в реабілітаційних центрах, санаторно-курортних закладах опинилися десятки тисяч людей? Люди з черепно-мозковими травмами, після інсультів, опіків, ортопедичних та багатьох інших хвороб і травм до кінця минулого року були обмежені у праві на лікування. Наприкінці минулого року, після великих наполягань з боку Федерації професійних спілок України, це вдалося врегулювати. Були внесені зміни до бюджету на 2020 рік, і ці люди знову почали отримувати виплати.

Зараз ми маємо те саме, тільки з другого боку. Фонд соціального страхування не має змоги на сьогодні покривати видатки у випадку, якщо, наприклад, лікар захворів у листопаді 2020 року, а медико-соціальна експертна комісія дала йому групу інвалідності в січні 2021 року. Користуючись законодавчою нормою про те, що виплати мають відбуватися того ж календарного року, людина не може отримувати виплати Фонду соціального страхування. Невже ви, товариство з монобільшості, приймаючи законопроекти, не можете це все передбачити? Це елементарні речі, які потім коштують деяким людям здоров'я, часу та нервів, а багатьом і життя.

Голосуємо «за», і давайте не робити подібних помилок у майбутньому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бондар Михайло Леонтійович.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Передайте, будь ласка, слово Яні Зінкевич.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зінкевич Яна Вадимівна.

ЗІНКЕВИЧ Я.В. Дякую. Колеги, ми будемо підтримувати даний законопроект, він є суто технічним насправді. Зараз виникають проблеми, адже медик, який захворів на коронавірус і внаслідок цього отримав інвалідність, не може отримати виплату, якщо йому була призначена група інвалідності наступного календарного року. Тобто якщо фактично людина хворіла, наприклад, у листопаді, а інвалідність отримала у січні, то, відповідно, вона не може претендувати на ці виплати. Тому ми підтримуємо цей законопроект.

Також хочемо додатково наголосити на тому, що, звісно, дуже важливо, щоб монобільшість також прислухалася до інших ініціатив «Європейської солідарності», які стосуються боротьби з коронавірусом. Ми пам'ятаємо, як ще на початку епідемії блокувалися наші законодавчі ініціативи стосовно страхування медиків і від смерті, і від інвалідності. Тому прошу звертати на це увагу.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павлюк Максим Васильович.

ПАВЛЮК М.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні колеги! Прошу підтримати цей надзвичайно важливий законопроект та вже переходити до голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболєв Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Сергію Євтушку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євтушок Сергій Миколайович.

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, пане Голово. Фракція «Батьківщина», Рівненщина. Хочу сказати одразу, що фракція «Батьківщина» буде підтримувати даний законопроект, оскільки серед авторів, яким ми завдячуємо, є і представники фракції «Батьківщина», які входять до складу Комітету з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування. Але хочу також порушити два гострих питання, які стосуються страхової медицини.

Перше. Звичайно, Юлією Тимошенко та експертами було напрацьовано чіткий дороговказ для Міністерства охорони здоров'я України у вигляді законопроекту, який, на жаль, не виносився керівництвом парламенту і керівниками фракцій на розгляд у сесійному залі — це законопроект № 3464 про загальнообов'язкове медичне страхування.

Слід сказати, що в даному проекті закону чітко передбачено, що громадяни України можуть мати, якщо ми ухвалимо даний законопроект в парламенті, фінансовий супровід для того, аби у разі виникнення проблем зі здоров'ям у них не було проблем з фінансуванням. Мається на увазі, що незахищені

верстви населення будуть фінансово супроводжуватися державою, і держава має передбачити ці кошти, а чоловіки та жінки, які працюють, будуть супроводжуватися фінансово за рахунок роботодавців.

І друге. Хочу привернути увагу до того, що Національна служба здоров'я України зараз, враховуючи, напевно, фінансовий дефіцит, намагається зменшити кількість видатків і в такий спосіб скоротити перелік опорних лікарень. Ми що з вами, шановні колеги, вже побороли COVID-19, що будемо закривати «ковідні» лікарні? Тому давайте не допустимо цього і Національна служба здоров'я не має цього робити.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз Шуфрич з мотивів, потім Стефанишина, і переходимо до голосування. Запросіть народних депутатів до залу.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний головуючий! Шановні колеги! Станом на вчора, тому що ми маємо дані лише за вчора... Підкреслюю, це не статистика, це дані про кількість загиблих українців, і це для нас не може бути статистикою, тому що за кожною загибеллю — родина, біль і скорбота. Так от, ми зараз треті в Європі і дев'яті в світі. Якщо порівняти кількість загиблих виходячи з чисельності населення, то ми сьогодні в два рази випереджаємо Індію. Безумовно, в таких умовах ми підтримаємо цей законопроект, який хоч якось допоможе нашим лікарям.

Але те, що ми сьогодні останні по вакцинації... Ми пишаємося четвертим пунктом масової вакцинації, хоча їх же має бути 4 тисячі. У Сполучених Штатах Америки 300 мільйонів осіб провакцинували, а ми — мільйон. Це ганьба. Це злочин проти людей, за який має бути відповідальність!

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанишина Ольга Анатоліївна.

СТЕФАНИШИНА О.А. Шановні колеги! Ми, звичайно, будемо підтримувати законопроект, який сьогодні розглядається, адже він дає нашим медикам більше можливостей для отримання страхових виплат. Але я, користуючись нагодою, хочу розповісти історію Олега Гайди, який помер від коронавірусу 30 червня, а його родичі досі не отримали виплати. Його син майже рік поневіряється по українських судах і комісіях. Вже три комісії встановили, що Олег Гайда захворів на коронавірус на робочому місці, але Фонду соціального страхування цього замало. Вони подали до суду на родичів і весь цей час судилися з родичами померлого лікаря, аби не виплачувати державні кошти. Суд нарешті виніс позитивне рішення 30 квітня, але він вимушений ще до 11 червня чекати, доки ця виплата відбудеться, і цей фонд ще може подати апеляцію.

Тому хочу, щоб ви розуміли, як погано виконуються закони, які ми приймаємо, на місцях. І хочу закликати наш уряд почати нарешті допомагати медикам, а не принижувати їх.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до голосування. Комітет пропонує прийняти законопроект за основу і в цілому. Немає заперечень?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 39 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» щодо врегулювання окремих питань соціального захисту медичних працівників, постраждалих від коронавірусної хвороби (COVID-19)» (№ 5415) за основу.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 332.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 39 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» щодо врегулювання окремих питань соціального захисту медичних працівників, постраждалих від коронавірусної хвороби (COVID-19)» (№ 5415) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 337.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Наступне питання — це проект Закону «Про внесення змін до статті 42^4 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо продажу лікарських засобів дітям» (№ 5123) та альтернативний проект № 5123-1.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 257.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Кузьміних Сергій Володимирович.

КУЗЬМІНИХ С.В. Доброго дня, шановні колеги! Доброго дня, шановний головуючий! Законопроект підготовлений з метою встановлення адміністративної відповідальності за відпуск лікарських засобів громадянам, які не досягли 14-річного віку.

Проектом пропонується викласти у новій редакції статтю 42⁴ Кодексу України про адміністративні правопорушення, встановивши таким чином адміністративну відповідальність за продаж в аптечних закладах лікарських засобів

громадянам, яким не виповнилося 14 років. Таке порушення тягне за собою покарання для винних осіб у вигляді накладення штрафу від шести до двадцяти п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. У випадку повторного протягом року вчинення такого правопорушення, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, настає адміністративна відповідальність у вигляді накладення штрафу від двадцяти п'яти до сімдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Цей законопроект системно пов'язаний із проектом Закону «Про внесення змін до статті 21 Закону України «Про лікарські засоби» щодо заборони продажу лікарських засобів дітям», який ми з вами щойно підтримали, та є похідним від нього. Але враховуючи висновок профільного комітету, я не буду наполягати на прийнятті мого законопроекту та пропоную колегам підтримати альтернативний законопроект, в якому більш комплексно врегульовано правові та організаційні заходи у сфері боротьби з неконтрольованим вживанням лікарських засобів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується народний депутат України Плачкова Тетяна Михайлівна.

ПЛАЧКОВА Т.М. Шановні колеги! Ми з вами вже розглянули законопроект про внесення змін до Закону України «Про лікарські засоби», яким фактично, я сподіваюся, заборонимо продаж неповнолітнім лікарських засобів в аптеках. Ми з вами чітко розуміємо, що закон не буде працювати, якщо немає сили, яка здатна змусити його це робити. Тому авторський колектив цього законопроекту пропонує встановити щонайменше адміністративну відповідальність за подібні порушення.

Наш законопроект передбачає, що відповідальність мають нести безпосередньо особи, які задіяні у сфері продажу, тобто аптекарі та особи, які здійснюють доставку ліків додому. Ми впевнені, що або продавець ліків, або кур'єр, який їх доставляє, мають нести відповідальність, принаймні у вигляді штрафу. Якщо правопорушення буде повторюватися, цей штраф буде збільшуватися.

Було дуже багато дискусій в Комітеті з питань правоохоронної діяльності, і я вдячна колегам за те, що вони підтримали саме цей законопроект, в якому йдеться про те, хто має складати акти і хто має взагалі слідкувати за тим, щоб не було цих правопорушень. І ми разом дійшли висновку, що це має бути Національна поліція.

Ми розуміємо, що Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками, на жаль, на сьогодні не виконує свої функції, про що безпосередньо заявили вони самі, що вони не можуть виконувати повноваження в рамках цього законопроекту. Тому відповідальність обов'язково має бути

невідворотною і такою, що має наставати у разі, якщо ці порушення будуть вчинені.

Шановні колеги, прошу вас підтримати цей законопроект і дійсно встановити відповідальність, жорстку відповідальність за ці правопорушення.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми, в принципі, схожий законопроект сьогодні розглядали. Можливо, без обговорення? Дякую.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за реалізацію (відпуск) лікарських засобів малолітнім особам» (№ 5123-1).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

((3a)) - 319.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Наступне питання порядку денного – це проект Закону «Про внесення змін до статті 367 Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за службову недбалість, якщо вона спричинила загибель людини» (№ 4634).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 245.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, необхідне обговорення? Так, необхідне.

До слова запрошується народний депутат України Мамка Григорій Миколайович. Немає.

До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань правоохоронної діяльності Бакумов Олександр Сергійович.

БАКУМОВ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, шановний головуючий. Шановні колеги! Комітет Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності розглянув на своєму засіданні законопроєкт № 4634. Законопроєкт має на меті посилення кримінальної відповідальності за службову недбалість, якщо вона спричинила смерть особи.

Вказаним законопроектом пропонується статтю 367 «Службова недбалість» Кримінального кодексу України доповнити частиною третьою, в якій передбачити кримінальну відповідальність за діяння, визначені частиною першою цієї статті, якщо вони спричинили загибель людини. На даний момент

у нас кваліфікуючими ознаками ϵ лише істотна шкода та тяжкі наслідки, тобто матеріальний склад злочину. Якщо ж йдеться про загибель особи, у нас немає такої кваліфікуючої ознаки.

Цей законопроект підтримують всі основні органи, зокрема, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Офіс Генерального прокурора, Національна поліція. Таким чином, комітет рекомендує Верховній Раді України прийняти вказаний законопроект за основу та в цілому.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп: два — за, два — проти.

Іванчук Андрій Володимирович.

ІВАНЧУК А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 88, Івано-Франківська область, самовисуванець). Прошу передати слово Сергію Вельможному.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вельможний Сергій Анатолійович.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Законопроектом передбачається внесення змін до статті 367 «Службова недбалість» Кримінального кодексу України, якими пропонується доповнити її новою частиною про службову недбалість, яка спричинила загибель людини, та встановити відповідну кримінальну відповідальність за цей злочин.

Звучить все вірно, але ϵ низка зауважень до законопроєкту. Поняття «тяжкі наслідки» визначається в примітці 4 до статті 364 Кримінального кодексу України як наслідки, які у двісті п'ятдесят і більше разів перевищують неоподаткований мінімум доходів громадян. При цьому судова практика свідчить про можливість віднесення до тяжких наслідків не лише матеріальної шкоди, але й нематеріальної, якщо вона може бути оцінена в грошовому вимірі.

Крім того, запропонований авторами законопроекту підхід не дає змоги визначити, яким чином кваліфікувати інші злочини цього розділу Кримінального кодексу. Наприклад, перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу чи зловживання владою або службовим становищем у випадку, коли їх наслідком є загибель людини.

Тому для того, щоб досягти мети, яку декларують автори законопроекту, потрібно внести зміни до статті 364, що дозволить чітко визначити, що загибель людини є тяжким наслідком в усіх відповідних статтях, де є згадка про тяжкі наслідки, а не вносити певні зміни до кожної статті з такими визначеннями. Це дасть змогу вирішити поставлене в законопроекті завдання більш комплексно, з системним розумінням всіх норм чинного розділу, а не порушувати цілісність

системи кримінально-правових норм для кваліфікації злочину та призначення покарання за іншими статтями Кримінального кодексу.

Тому депутатська група «Довіра» не буде голосувати за даний законопроект і закликає авторів не розбалансовувати норми Кримінального кодексу (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герасимов Артур Володимирович.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово народному депутату Сергію Алєксєєву. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Алєксєєв Сергій Олегович.

АЛЕКСЕВ С.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Фракція «Європейська солідарність». Шановні колеги, законопроектом пропонується передбачити кримінальну відповідальність за службову недбалість, що спричинила смерть людини. Річ у тім, що на сьогодні статтею 367 Кримінального кодексу України передбачена відповідальність за службову недбалість у разі, якщо ця службова недбалість призвела лише до матеріальних збитків, тобто у нас є лише матеріальний склад злочину. Але останнім часом події, що відбуваються — пожежі в Одесі та Харкові, які спричинили смерть людей, — пов'язані саме з неналежним виконанням службовими особами їх службових обов'язків.

Фракція «Європейська солідарність» буде підтримувати цей законопроект лише у першому читанні у зв'язку з тим, що в законопроекті ϵ низка юридичних неузгодженостей, які необхідно виправити до другого читання.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лубінець Дмитро Валерійович.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 60, Донецька область, самовисуванець). Доброго дня, шановні колеги. Шановні громадяни України! Шановна президіє! Депутатська група «Партія «За майбутнє» буде підтримувати даний законопроект лише в першому читанні, тому що є багато неузгодженостей, про які зазначило Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку.

Водночас звертаю увагу, що і Верховний Суд, який, безумовно, підтримує саму ідею даного законопроекту, виступає за його прийняття, проте зазначає, що запропоновані зміни є несистемними, оскільки не вирішують питання кваліфікації інших злочинів у сфері службової діяльності, в результаті вчинення яких була завдана істотна шкода або тяжкі наслідки нематеріального характеру. Тому ми звертаємо на це увагу.

Також як професійні юристи звертаємо увагу на те, що такі зміни, напевно, доцільно було б вносити не до статті 367, а до примітки до статті 364, і саме там визначити, що тяжкими наслідками можуть бути наслідки, які у двісті п'ятдесят і більше разів перевищують неоподатковуваний мінімум доходів громадян або спричинили загибель людей.

Тому, шановні народні депутати, ми закликаємо вас проголосувати і підтримати законопроєкт у першому читанні. Безумовно, його потрібно доопрацьовувати, і на ті зауваження, про які я щойно сказав, ми як народні депутати депутатської групи «Партія «За майбутнє» не лише звертаємо вашу увагу, але й внесемо їх під час підготовки до другого читання у вигляді поправок.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Івченко Вадим Євгенович. Мамка Григорій Миколайович з мотивів.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановні народні депутати! Я вибачаюся за те, що я не мав змоги, по суті, з моєї вини презентувати законопроект. Але корисно буде виступити з мотивів останнім і дещо сказати народним депутатам, які дійсно розбираються у праві. Можна говорити про зміни і про матеріальний характер. Але чому це не визначається щодо ДТП у статті 286? Тому що, на мою думку і на думку Верховного Суду, життя людини неможливо оцінити як матеріальний склад злочину.

Якщо говорити про події в Одесі, то зверніть увагу, порушена справа за статтею 367, вона скерована до суду. У виступі правоохоронних органів немає тієї відповідальності, щоб суд обрав запобіжний захід у вигляді тримання під вартою. Порушення прав пожежної безпеки і події в Харкові всі пам'ятають? Кваліфікували за іншою статтею, ну зовсім не халатність, а остаточне рішення буде щодо халатності. І санкція, передбачена статтею 367, зовсім не відповідає реальному покаранню.

Прошу зал підтримати законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування. Але поки колеги займають свої місця... Вибачте. Бакумов Олександр Сергійович з мотивів, і після цього переходимо до голосування.

БАКУМОВ О.С. Шановні колеги! Закликаю вас підтримати вказаний законопроект, він є важливим для правового регулювання. На моє глибоке переконання, тут немає чого змінювати по суті до другого читання, оскільки передбачається частина третя — по службовій недбалості.

Для прикладу, якщо десь сталася пожежа у зв'язку з тим, що рятувальники чи пожежники не перевірили дотримання норм пожежної безпеки і загинули люди, вони будуть нести відповідальності за спеціальною частиною спеціальної норми. А тому коли кажуть, що треба примітки переписувати, це неправильний підхід, тому що примітки мають загальний характер, там декілька норм передбачено.

Тому закликаю вас підтримати вказаний законопроект народного депутата Мамки і за основу, і в цілому.

Дякую за увагу (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. За основу і в цілому. Немає заперечень? Дві фракції проти? Три, бачу.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 367 Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за службову недбалість, якщо вона спричинила загибель людини» (№ 4634) за основу.

Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 302.

Рішення прийнято.

Наступне питання — це проект Закону «Про внесення зміни до розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» щодо забезпечення можливості закупівель лікарських засобів за договорами керованого доступу» (N = 4662) та альтернативний проект N = 4662.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою.

(3a) - 251.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Радуцький Михайло Борисович.

РАДУЦЬКИЙ М.Б. Шановний Голово! Шановні народні депутати! Законопроєкт про внесення зміни до розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» було розроблено на базі Комітету з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування та внесено більшістю від його чисельного складу. Основна мета законопроєкту — усунення існуючого конфлікту між чинними нормами закону № 531-ІХ, що був прийнятий 17 березня 2020 року, в частині застосування процедури договорів керованого

доступу під час публічних закупівель з метою забезпечення доступу хронічно хворих та важких пацієнтів до оригінальних та інноваційних ліків. Йдеться про лікування орфанних захворювань, онкології та інших складних патологій.

Зокрема, законопроектом пропонується у вигляді пілотного проекту до 31 грудня 2023 року не поширювати дію Закону України «Про публічні закупівлі» на випадки, де предметом закупівлі є оригінальні лікарські засоби та встановити обов'язковість оприлюднення в електронній системі інформації про такі закупівлі та щорічного звіту. Задля нівелювання корупційних ризиків визначити необхідність погодження Кабінетом Міністрів України з Комітетом з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування переліку лікарських засобів, що закуповуються за договорами керованого доступу. Визначити необхідність у проведенні оцінки медичних технологій та встановити, що у разі державної реєстрації в Україні генеричного лікарського засобу, договір керованого доступу розривається.

На відміну від альтернативного законопроекту № 4662-1, законопроект, розроблений комітетом, передбачає чіткий термін дії закону (до 31 грудня 2023 року), обов'язок Кабінету Міністрів України погоджувати перелік лікарських засобів з Комітетом з питань економічного розвитку, а також Комітетом з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування. Рекомендовано законопроект № 4662 прийняти за основу.

Від імені авторського колективу та як голова профільного комітету прошу підтримати основний законопроект № 4662.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Борисовичу.

До слова запрошується перший заступник міністра охорони здоров'я України Садов'як Ірина Дмитрівна.

САДОВ'ЯК І.Д., *перший заступник міністра охорони здоров'я України*. Шановний Голово! Шановні народні депутати! Насамперед хочу вам подякувати за всі закони, які ви сьогодні прийняли, і щодо лікарських засобів, і щодо страхування медичних працівників. Це для нас дуже важливо.

Щодо законопроекту, який вам представлено. Міністерство охорони здоров'я України запропонувало свій законопроект, і різниця була лише в тому, про що сказав Михайло Борисович. Але на сьогодні Міністерство охорони здоров'я все-таки вважає, що треба за основу прийняти комітетський законопроект, і ті зміни до законопроекту, які були запропоновані комітетом, є досить доцільними. Адже встановлюючи певні часові проміжки, ми все-таки розуміємо, що якщо щось піде не так, ми зможемо це змінити.

Дуже важливим моментом ϵ запропонована позиція щодо погодження з профільним комітетом переліку лікарських засобів — це зменшить корупційні ризики. Тому ми просимо вас прийняти законопроект, представлений профільним комітетом, за основу. Це дуже потрібний нам закон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань економічного розвитку Мовчан Олексій Васильович.

МОВЧАН О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 150, Полтавська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні народні депутати! Комітет з питань економічного розвитку на засіданні 12 квітня 2021 року в режимі відеоконференції розглянув законопроекти № 4662 та № 4662-1 щодо внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» та Основ законодавства України про охорону здоров'я стосовно забезпечення можливості закупівель лікарських засобів за договорами керованого доступу і прийняв рішення підтримати депутатський законопроект № 4662 та відхилити урядовий законопроект № 4662-1.

Обидва законопроекти за своїм змістом здебільшого містять аналогічні положення. Водночає законопроектом № 4662 відповідні зміни пропонується запровадити тимчасово, до 31 грудня 2023 року, а не на постійній основі, як це пропонується урядовим законопроектом. На думку народних депутатів — членів комітету, запропонований народним депутатом Радуцьким та іншими механізм закупівлі оригінальних інноваційних лікарських засобів за договорами керованого доступу сприятиме прозорості процесу закупівель таких лікарських засобів та ефективному контролю за виконанням договорів керованого доступу, а встановлені запобіжники унеможливлять зловживання в цій сфері.

Додатково повідомляємо, що Комітет Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування підтримує прийняття законопроекту № 4662 у першому читанні за основу та пропонує законопроект № 4662-1 відхилити. Натомість Міністерство охорони здоров'я зазначає, що законопроект № 4662 потребує доопрацювання. Отже, комітет рекомендує Верховній Раді України прийняти за основу законопроект № 4662, поданий народними депутатами України.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, запишіться на виступи від фракцій та депутатських груп: два — за, два — проти.

Німченко Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І. Прошу передати слово народному депутату України Нестору Івановичу Шуфричу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Наша фракція не буде підтримувати цей законопроект, тому що ϵ серйозні зауваження, зокрема і у експертів, щодо корупційності даного законопроекту.

Сьогодні все, що пов'язано зі здоров'ям нації, особливо питання закупівлі медичного обладнання та ліків, має бути прозорим. І якщо створено відкритий майданчик *ProZorro*, то там і мають проводитися закупівлі, а ось ці «шахермахеры» і «схематозы» ніким сприйматися не будуть.

Ви ж інші, ви ж «нові обличчя», а дії до болю нам знайомі. Що ж воно таке? Не дають вам спокою діяння «папєрєдніков» и вы с новыми рожами делаете то же самое? Вважаю, що цей законопроект дискримінує «слуг народу» як корупційний, як такий, що дає змогу наживатися на здоров'ї та житті людей.

Тому закликаю вас: схаменіться, зупиніться! Ви ж хочете бути і «зеленими», і пухнастими, але так не виходить. Треба бути або «зеленими», або білими та чистими. Тому я розумію тягу до «зелені», але, мабуть, не з вашими новими обличчями, дуже навіть симпатичними. Але бачу «дядю Сэма» вже за вами і долари. Тому прошу вас, зупиніться в цьому нахабстві! Я розумію, що гроші потрібні — заробите на асфальті, на будівництві доріг, але припиніть вже грабувати і заробляти на здоров'ї людей. П'ятдесят тисяч загиблих від СОVID-19 — ось ціна, яку українці платять сьогодні за Зе-владу.

Дякую за увагу (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іонова Марія Миколаївна.

IOHOBA M.M., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Кубіву Степану Івановичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кубів Степан Іванович.

КУБІВ С.І. Шановний пане Голово! Шановна президіє! Хочу сказати, що по суті ці два законопроєкти є схожими. Їх ключова відмінність — це термін, до якого пропонується запровадити особливу процедуру укладення договорів керованого доступу. У законопроєкті № 4662 йдеться про тимчасову дію норми до 31 грудня 2023 року, в урядовому пропонується не встановлювати термін взагалі. Тому хочу висловити зауваження до даних законопроєктів у трьох ключових позицій.

Позиція перша — це відсутність визначення «оригінальний (інноваційний) лікарський засіб». Позиція друга — відсутність чіткої процедури моніторингу договорів керованого доступу. І третя позиція — це відсутність належних передумов для проведення державної оцінки медичних технологій.

Це не ε українським нововведенням, тому що в Європі ці угоди також застосовуються. Хочу сказати, що специфічним положенням законопроекту

№ 4662 є норма щодо погодження з Комітетом з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування переліку лікарських засобів, які можуть закуповуватися за договорами керованого доступу. При всій повазі, але це не входить до кола повноважень комітету. У нас є Конституція України.

Політична партія і фракція «Європейська солідарність» готові підтримати за основу законопроект № 4662, якщо до другого читання буде внесено зміни, про які я сказав.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бобровська Соломія Анатоліївна.

БОБРОВСЬКА С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Ользі Стефанишиній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанишина Ольга Анатоліївна.

СТЕФАНИШИНА О.А. Шановні колеги! Думаю, що багато хто з нас бачив і пам'ятає маленького Дмитра зі спінальною м'язовою атрофією, якому пів країни збирало гроші на один укол, який коштував понад 2 мільйони доларів. Слава Богу, Дмитру ці кошти назбирали, але таких хворих на сьогодні сотні в Україні, і я вважаю, що саме держава має закуповувати ліки особам, що мають онкологічні, орфанні захворювання і так далі.

Але, на превеликий жаль, навіть держави не можуть собі дозволити закуповувати ліки за такими високими цінами. Для того, щоб їх знижувати існує такий механізм як договори керованого доступу. Такі механізми діють у багатьох розвинених країнах світу: Сполучених Штатах Америки, Франції, Бельгії та інших. Для чого вони потрібні? Ці договори дають змогу державі вести перемовини безпосередньо з виробниками. Іноді знижки на такі ліки сягають 90 відсотків, але ціна на них не розкривається для того, щоб інші країни не могли, на превеликий жаль, цим скористатися.

Ми маємо дозволити українським пацієнтам отримувати такі ліки за державний кошт, і саме механізм, про який йдеться у цьому законопроекті, дасть змогу це зробити. Але ми ж чудово знаємо, що у України, особливо за попереднього міністра, був сумний досвід закупівель взагалі. Тому ми в комітеті напрацювали запобіжники, які дадуть змогу контролювати цей процес. І перше — це, звичайно, контроль з боку Комітету з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування переліку, що буде визначений для цього механізму. Друге — це оприлюднення всієї інформації, окрім ціни, у звітах, які будуть публікуватися на *ProZorro*. І, звичайно, ми пропонуємо зробити цей проект тимчасовим, щоб подивитися, як він буде працювати в Україні. Бо не все хороше, що працює за кордоном, гарно працює і у нас.

Ми будемо підтримувати зараз цей законопроект...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Приходько Борис Вікторович.

Шахов Сергій Володимирович, і потім переходимо до голосування.

ШАХОВ С.В. Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги, прозорість має бути у всьому, у всіх закупівлях, і відповідальність має бути також за все. Два роки на сьогодні керує влада: когось покарали за ту прозорість? Де відповідальність за «ковідний» фонд? Скільки грошей куди розтринькали?

Я вимагаю від Кабінету Міністрів України — тим паче, народні депутати на сьогодні підтримують і подали свій законопроект — перевірити діяльність всіх лікарень і закупівлі, що відбулися в Луганській області, а саме в Сєвєродонецьку та Лисичанську, де військово-цивільні адміністрації нахабно грабують ратицями чиновників, і голову Луганської обласної військово-цивільної адміністрації Гайдая (Оплески). Також слід перевірити біловодську лікарню, в якій зникли 5 мільйонів гривень «ковідного» фонду.

Також звертаюся до Кабінету Міністрів України з проханням звернути увагу на те, що є постанова, відповідно до якої дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів мають годувати безкоштовно в усіх школах. Але в Києві це буде одна дитина-переселенець, а в Луганській області — 250 тисяч осіб. Лише Біловодська селищна об'єднана територіальна громада буде сплачувати 5 мільйонів гривень зі свого бюджету, а в бюджеті дірка.

Вимагаємо, щоб Кабінет Міністрів України негайно звернув на це увагу і виділив дотації Донбасу саме на харчування дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, на них взагалі не звертають уваги. Тим паче, вчора був Міжнародний день захисту дітей. Хто ж їх так захищає?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Неклюдов Владлен Михайлович з мотивів, і після цього голосуємо.

НЕКЛЮДОВ В.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу». Якраз Нестор Іванович там стоїть, біля трибуни, і він сказав, що наша фракція, вона дуже до «зелені» схильна і наше рильце в пушку.

Думаю, Несторе Івановичу, це досить некоректно з вашого боку, оскільки саме ваш духовний лідер, ваш наставник, ваш глашатай руху до Росії торгував вугіллям з сепаратистами спільно з колишнім Президентом України. Ми до цього відношення не маємо. Тому звинувачувати нас у тому, що ми маємо відношення до «зелені» чи що наше рильце в пушку некоректно.

Прошу підтримати цей законопроєкт. Думаю, що він ϵ доцільним і ми маємо за нього проголосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» щодо забезпечення можливості закупівель лікарських засобів за договорами керованого доступу» (№ 4662) за основу.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати. «За» — 301. Рішення прийнято. Дякую.

Надійшла заява з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановні колеги, різне я бачив у Верховній Раді України. Боротьба за посади була різною, але боротьбу за посаду керівника міжпарламентської групи дружби я бачу вперше за 20 років присутності в цьому залі. Вчора відбулася дивна річ: із 63 членів депутатської групи з міжпарламентських зв'язків з Угорщиною терміново скликали 34 представника «Слуги народу» і відкликали з посад співголів двох народних депутатів, до речі, єдиних угорців у цій Верховній Раді — мене і мого колегу Валерія Лунченка.

Заради кого? Ми все зрозуміли: заради особи, яка є третьою за впливовістю в Україні після Президента та голови Офісу Президента України Єрмака — Колі (Оплески). У Лукашенка свой Коля, а у Зеленского и Ермака свой. Я ставлю запитання: Коля, ну какой же ты «венгерский», ты же «оболонский», куда ты прешься? (Оплески).

Ви знаєте, в таких питаннях треба мати честь. Якщо хочете відкликати... Да, прошу Коле «оболонскому» дать реплику (Шум у залі). Треба мати честь у всьому. Хочете відкликати — запросіть, принаймні «листа щастя» напишіть. Запросіть нас, ми прийдемо або не прийдемо — це вже наше право. Але з 63 членів міжпарламентської групи дружби скликати тільки своїх. Ну, так даже революции не делают. Якщо ви думаєте, що ви якось вплинули на нашу позицію — ні. Але якщо ви думаєте, що такими діями покращите українсько-угорські відносини — ось це я знаю точно, що ні.

Два угорці: у мене бабуся угорка, у Валери — мама. І ми дійсно робимо все для того, щоб покращити відносини між нашими країнами. Tessék, sok szeretettel én megmondom, hogy ez a lépés nem lesz a legjobb a magyar ukrán barátságba és tudod mit mondok neked? Viszont látásra Kolya!

Давай, до свидания! Спасибо большое за внимание (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. На щастя, ви не згадали жодного народного депутата України, тому репліки не надаються.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Вам запропоновано до розгляду... (Шум у залі). Шановні колеги! Вам запропоновано до розгляду проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» (№ 5376).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 243.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Чернєв Єгор Володимирович.

ЧЕРНЄВ Є.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане головуючий! Шановні колеги! Шановний Колю! Прошу вас підтримати законопроект № 5376, який встановлює найкращі податкові умови в Європі для ІТ-сектора. Це один із низки важливих законопроектів про правовий та податковий режим Дія Сіті. Перший ми з вами прийняли місяць тому в першому читанні.

Цей законопроект надає величезні можливості для вітчизняного ІТбізнесу. По-перше, компанії-резиденти Дія Сіті зможуть обирати, який податок їм сплачувати — податок на прибуток у 18 відсотків чи податок на виведений капітал у 9 відсотків. По-друге, будуть нові умови щодо оподаткування заробітних плат — це 5 відсотків ПДФО, 1,5 відсотка військового збору та 22 відсотки ЄСВ з мінімальної заробітної плати.

Ні для кого не таємниця, що більшість ІТ-компаній працює через ФОПи. Але це не дає змоги залучати іноземні інвестиції та створювати в Україні власний ІТ-продукт. Фактично сьогодні це фіксує Україну у гетто аутсорсингу, де працюють українські хлопці та дівчата, а отримують мільярди іноземні компанії. Від зниження податків насправді не буде зменшення надходжень до бюджету, вони лише збільшуватимуться, тому що Дія Сіті буде детінізувати цілу галузь. Водночас військовий збір, який зараз не сплачують ФОПи, будуть сплачувати компанії-резиденти Дія Сіті.

Законопроект № 5376 публічно підтримали Європейська Бізнес Асоціація, Федерація роботодавців України, Асоціація «*IT Ukraine*» та інші, тож сьогодні прошу і вас підтримати ці зміни, час яких настав. Прошу підтримати законопроект № 5376.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Діденко Юлія Олександрівна.

ДІДЕНКО Ю.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні колеги! Після такої яскравої доповіді стовідсоткова підтримка залу, мені здається, буде.

Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики на своєму засіданні 13 травня 2021 року розглянув проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» (№ 5376). Цей проект системно пов'язаний із законопроектом «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» (№ 4303), який Верховною Радою України було прийнято за основу.

Поданим проектом закону пропонується в частині податку на прибуток підприємств запровадити особливий порядок обчислення та сплати податку за ставкою 9 відсотків. У частині податку на доходи фізичних осіб встановлюється ставка 5 відсотків. У частині єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування пропонується встановити мінімальний страховий внесок для працівників резидентів Дія Сіті та 22 відсотки з суми винагороди фізичним особам за виконання робіт за гіг-контрактами.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України в цілому не має заперечень щодо необхідності удосконалення питань оподаткування ІТ-галузі в Україні.

На сьогодні ІТ-індустрія ϵ вагомим сектором економіки країни. Експорт української ІТ-галузі у 2020 році зріс на 20 відсотків та перевищу ϵ 5 мільярдів доларів. Частка комп'ютерних послуг в загальному експорті становить 8,3 відсотка. Тому створення простору з пільговими умовами оподаткування, в якому буде сконцентрована діяльність усіх суб'єктів ІТ-сектору, відповіда ϵ як світовому досвіду, так і сьогоденню.

Комітет підтримує цю ініціативу та рекомендує Верховній Раді України проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» прийняти за основу. Прошу зал підтримати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп: два — за, два проти.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці України Федині Софії Романівні, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

Южаніна Ніна Петрівна.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги! Шановні українці! Ну, де логіка в діях правлячої влади? Я не розумію. У Комітеті з питань цифрової трансформації досі готується до другого читання законопроект № 4303. Ми за нього ледь проголосували в залі, він набрав 227 голосів. Ми знаємо, що до переліку видів діяльності, які будуть підпадати під спеціальні норми Дія Сіті, включені непритаманні для ІТ-індустрії послуги. Це величезна сфера послуг. І сьогодні ми розглядаємо вже податкові пільги для невідомо кого. Ми не знаємо навіть про весь спектр послуг, яких стосуватимуться податкові пільги, про які щойно говорили.

Мені здається, що ви також маєте звернути увагу на зареєстровану петицію представників ІТ-сфери. Тисячі працівників ІТ-сфери не підтримують саме введення цієї спеціальної норми, впровадження спеціального правового режиму, виокремленого з цього сектору — Дія Сіті.

І наостанок щодо підтримки, про яку ви щойно сказали. «Проект № 5376 дозволить створити в країні прогресивні, прозорі та ефективні для розвитку високих технологій умови. Він передбачає запровадження в Україні найкращих податкових стимулів для розвитку ІТ-індустрії». Як ви думаєте, хто це сказав? Це цитата на підтримку проекту закону директора однієї української компанії. Проте ви знаєте, яким є вид діяльності цієї компанії? Це організація азартних ігор, і ця компанія всім добре відома. Тому що саме законопроектом, який ви сьогодні розглядаєте, будуть надаватися податкові пільги для організаторів казино в мережі Інтернет.

Абсолютно недопустимі зміни, непродумані. Я не розумію, де знову Міністерство фінансів? Чому немає зараз тут представника Міністерства фінансів? Чому ви не думаєте про те, що буде з місцевими бюджетами, які відповідно до цього законопроекту мають повертати податок на доходи фізичних осіб зі сплаченого мінімального внеску. Ви абсолютно... (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Железняку Ярославу Івановичу. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, ми зараз розглядаємо дуже важливий законопроект. Чому він важливий? Тому що експорт ІТ-послуг у нас виріс більш ніж на 8 відсотків від загальної структури експорту. Для розуміння, менш ніж 10 років тому це був менш ніж 1 відсоток. Знову-таки, якщо ми говоримо про

експорт IT-послуг, то у нас він складає 4,5 мільярда. Ми від експорту пшениці отримуємо три з чимось мільярди. Тому цей законопроект надважливий, але його ми повинні приймати правильно.

Дуже погано, що коли ми обговорюємо ініціативи для ІТ... Деякі асоціації достатньо справедливо висловлюють свої зауваження, і фракція «Голос», і партія «Голос» їх чують. Тому саме цей законопроект, на відміну від попереднього, ми готові підтримати за умови двох доопрацювань, на яких наполягає бізнес.

Доопрацювання перше — це те, що 5-відсотковим податком на доходи фізичних осіб будуть обкладатися не лише безпосередньо зарплати, а й будь-які виплати та бонуси, які йдуть з цією зарплатою. Поправка друга, яка відображена, до речі, в рішенні комітету, — це те, що можна буде сплачувати ЄСВ від мінімального розрахунку, за мінімальним страховим внеском.

Шановні колеги, цей законопроект надзвичайно важливий, але ми маємо його доопрацювати. Дуже прошу в процесі підготовки ініціатив для ІТ насамперед запитувати у бізнес-асоціацій, що саме їм потрібно. Щоб ми їм пропонували не гірші умови, а, навпаки, кращі. І тоді й держава буде заробляти більше і, найголовніше, наші бізнесмени принесуть більше валюти до цієї держави.

Тому в першому читанні ми підтримаємо, а до другого наполягаємо на доопрацюванні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Батенку Тарасу Івановичу. Бондар Віктор Васильович.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 191, Хмельницька область, самовисуванець). Шановні колеги! Наша депутатська група політичної партії «За майбутнє», пропонує підтримати цей законопроект. Ми розуміємо, що насправді це дуже важливий для ІТ-галузі України законопроект, тому що, по суті, ми піднімаємо і ставимо на ноги галузь, яка експортує не сировину, а галузь, яка експортує високі технології. Всі країни світу намагаються такі галузі повернути до себе, створити максимально сприятливі умови для того, щоб наповнювати бюджети своїх країн і ставити на ноги найперспективнішу галузь, яка дає надвисокі прибутки.

Цей законопроект дає змогу реально зменшити податкове навантаження на IT-компанії, дає змогу прийти в Україну інвесторам, які будуть вкладати кошти в цю галузь і які дійсно зможуть створити нові робочі місця, причому не викачуючи з України гроші, не викачуючи з України сировину, не перетворюючи її на сировинний придаток якихось великих країн, а створюючи інтелектуальні робочі місця, які дають молоді змогу стати на ноги і не тікати з країни.

Тому наша депутатська група буде підтримувати цей законопроект. Ми, безумовно, готові сприяти його доопрацюванню, якщо у когось ϵ зауваження,

щоб це нарешті спрацювало в Україні. І повірте, вся ІТ-галузь, всі програмісти, які працюють в Україні, будуть дякувати кожному народному депутату, який сьогодні це підтримає. Це реальний крок вперед, і його треба зробити. Україна має стати сучасною, перспективною і цікавою країною, яка експортує високі технології, а не сировину. І ми саме за це: виробництво, власне, українське, промисловість і високі технології — це симбіоз, який створить для України майбутнє.

Дякуємо. Ми – за майбутнє (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Колтунович Олександр Сергійович, фракція «Опозиційна платформа – За життя».

КОЛТУНОВИЧ О.С. Прошу передати слово Волошину Олегу Анатолійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Анатолійович Волошин. Прошу.

ВОЛОШИН О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа— За життя»). Шановні колеги! Наша фракція буде підтримувати цей законопроект. Ми дійсно вважаємо, що це, на жаль, один з небагатьох прикладів, коли правляча більшість зосередилася на тому, щоб в практичній площині створити кращі умови для зростання української економіки, українського бізнесу. Можливо, реалізація цього законопроекту навіть дасть змогу втілити в життя ту ідею, з якою бігають в деяких колах, щоб переманити з Республіки Білорусь ІТ-фахівців для того, щоб вони працювали в Україні. Але питання в іншому: чи допоможе цей законопроект втримати ціни на бензин на наших бензозапоправках, щоб вони не почали зрости в рази через те, що буде припинено постачання бензину з Білорусі? Чи дозволить це зберегти 3 мільярди нашого експорту до Білорусі? Чи задовольняє цей законопроект інтереси Міжнародного аеропорту «Київ», який втратив великий обсяг пасажиропотоку через непродумані дії щодо Білорусі? Ні, цей парламент зобов'язаний робити все, щоб покращувати економічну ситуацію в країні, а не займатися політиканством і ідеологізацією нашої зовнішньої політики.

Єдина країна в світі, яка може дозволити собі ідеологію в зовнішній політиці— це Сполучені Штати Америки. Але хіба вони заборонили своїм літакам перетинати повітряний простір Білорусі? Ні. Тому що навіть Сполучені Штати Америки думають про економіку і про власні прагматичні національні інтереси. Ми що, більші борці за демократію, ніж американці? Розкажіть про це Байдену, буде дуже цікаво.

Закликаю парламент припинити псувати відносини з нашим важливим північним сусідом, який є ключовим фактором, який впливає на те, щоб в Україні економічна ситуація не стала гіршою. Подумайте двічі, перш ніж голосувати у п'ятницю за цей ганебний проект постанови щодо Білорусі.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Жмеренецький Олексій Сергійович.

Ще будуть бажаючі виступити? Бачу, Шахов. Бачу, Сергію Владиславовичу. Від нас Жмеренецький попросився.

Будь ласка.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (одномандатний виборчий округ № 190, Хмельницька область, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні друзі! Ми багато говоримо про нашу ІТ-галузь, якою пишаємося. Але проблема в тому, що навіть ІТ-галузь в Україні сировинна, вона складається в основному з аутсорсингу. Коли йдеться про роботу в офісах міжнародних компаній, то ці компанії перевозять сім'ями наших програмістів в ті ж Сполучені Штати Америки, в інші країни світу, де вони працюють вже в офісах транснаціональних корпорацій.

В Україні, на жаль, досі ІТ-бізнес працює, так би мовити, «кустарно», і саме законопроект про правовий режим Дія Сіті покликаний створити цивілізований податковий режим, який існує в будь-якій розвиненій країні і країнах-сусідах України.

Сьогодні у світі налічується близько двох тисяч різних спеціальних податкових режимів, які підтримують промисловість, ІТ, біотехнології, R&D і так далі. В Україні немає нічого. Нещодавно ми з вами підтримали законопроект про індустріальні парки для того, щоб розвивалася українська промисловість. Настав час підтримати і українську ІТ-галузь для того, щоб вона не була сировинною.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Соболєв з мотивів, потім Шахов, і переходимо до голосування.

СОБОЛЄВ С.В. Без сумніву, питання дуже важливе, і наша фракція довго обговорювала його. Але, колеги, дві норми: звідки тут з'явилися інтернет-казино, яким ви скасовуєте податки або їх зменшуєте? Це перше (Оплески).

Друге. Якщо ви хочете для IT-галузі зробити добре, ну, почитайте тоді хоча б Булгакова «Собаче серце»: якщо ти не член профспілки, пива тобі немає.

Це нагадує один в один те, що ви запропонували в цьому законопроекті. Приберіть цих два положення і наша фракція готова підтримати цей законопроект.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шахов Сергій Володимирович.

ШАХОВ С.В. Луганщина, депутатська група «Довіра». Чи потрібна країні цифровізація? Безумовно, потрібна. У світі вже ϵ 5G, у нас не лише в селах, а й у великих містах немає Інтернету. Запрошую кожного з вас, шановні колеги, представників всіх комітетів, на Луганщину (Оплески). Ми хлібосольні: сальця підріжемо, горілки наллємо, коровай винесемо. І від Троїцького (Троїцьке, Білокуракине, Мілове, Новоайдар) проїдемося по тих ковбанях, що як могили, і подивимося, поспілкуємося з людьми. Ваші телефони там працювати не будуть. Тим паче, сьогодні немає нашого телебачення, українського, на окупованих територіях Луганської і Донецької областей. Треба теж на їх звернути увагу. Треба спілкуватися з людьми, у яких немає робочих місць, які сьогодні поїхали бідкатися в різні міста та країни: до Ростова, до Москви, до Санкт-Петербурга, в Польщу.

Безумовно, ми цифровізуємо країну, але давайте спочатку людей... *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» (№ 5376) за основу з пропозицією комітету щодо врахування запропонованих уточнень при підготовці до другого читання згідно з частиною першою статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати. «За» — 281.

Рішення прийнято (Оплески).

Наступне питання – це законопроект № 3403. Голосуємо.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до статті 2 Закону України «Про правовий режим майна у Збройних Силах України» (№ 3403) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Прошу підтримати та проголосувати.
(3a) - 315.
Рішення прийнято.
Закон прийнято.

Шановні колеги, ϵ наступна пропозиція. Зараз без обговорення проголосувати за законопроект <u>№ 5099</u>, після цього буде друге читання, ще один законопроект, і останній, якщо ми сьогодні встигнемо, також з обговоренням — законопроект <u>№ 5465</u>. Немає заперечень? Немає.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про антидопінгову діяльність у спорті» (№ 5099) за основу (Шум у залі).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 342.

Рішення прийнято.

Дякую.

Наступне питання порядку денного – це проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо меценатської діяльності у сфері спорту» (№ 3498).

На трибуну запрошується голова Комітету з питань молоді і спорту Кожем'якін Андрій Анатолійович.

Наскільки я розумію, на одній поправці будуть наполягати, так? Будуть, не будуть? Можемо голосувати? (*Шум у залі*). Так будете чи не будете?

Поправка 8. Мазурашу.

МАЗУРАШУ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 203, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, прошу вас мене почути. Цей законопроект важливий, але водночає всі мають розуміти, що меценатство в спорті в Україні існує. Зараз всі меценати без проблем за бажанням надають допомогу будь-кому, будь-яким видам спорту, будь-яким видам діяльності у спорті. Але державницька позиція полягає в тому, що ми не можемо закладати основи, відповідно до яких будь-який меценат може надавати допомогу будь-кому на умовах преференцій, а законопроект закладається під майбутні преференції.

Тому дуже вас прошу підтримати поправку 8, яка знімає ці проблеми. У цій поправці є логіка. Якщо ви підтримаєте поправку 8, то законопроект збалансується і ми зможемо його спокійно підтримати всім залом.

Дякую за увагу. Логіка ϵ , так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, Георгію Георгійовичу. Дякую вам за те, що ви, дійсно, дали змогу дуже плідно попрацювати

над цим законопроектом: і в розмовах, і в суперечках. Це правильно. Але хочу висловити думку фахівців: і юристів, і спортсменів, і меценатів, які зазначають, що поправку цю, про яку каже Георгій Георгійович, ми відхиляємо, оскільки у Законі України «Про фізичну культуру і спорт» не визначено поняття, яке є в цій поправці, а саме «пріоритетні види спорту». Також її ухвалення призведе до обмеження прав осіб на отримання меценатської допомоги, що суперечить статті 24 Конституції України.

Тобто меценатську допомогу повинні отримувати всі, а не лише ті, хто займається олімпійськими, дефлімпійськими або паралімпійськими видами спорту. І це буде правильно і справедливо (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до голосування за законопроект у цілому. Вибачте, поправка.

Ставиться на голосування поправка 8 народного депутата Мазурашу. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 171.

Рішення не прийнято.

Поправку не підтримано.

Ставлю на... Що ви руками машите? Ставиться на голосування законопроект... (Шум у залі). На яких поправках? Добре. На якій поправці ви наполягаєте? У вас ще ϵ ? Зараз.

Поправка 11. Мазурашу.

МАЗУРАШУ Г.Г. Шановні колеги, ще раз наголошую: в законопроекті закладений, вибачте, «схематоз». Я вас попросив підтримати поправку для того, щоб ми зняли цю проблему. Прошу не маніпулювати, там не йдеться про те, що не зможуть займатися меценатською діяльністю щодо інших видів спорту. Всі види спорту зможуть отримувати меценатську допомогу, навіть на умовах преференцій, але в оздоровчому напрямі. У спорті, вибачте, ми не можемо плювати і топтатися по спортивним принципам. Не має бути такого, що держава дає змогу підтримувати будь-що будь-кому на будь-яких умовах, на умовах преференцій без пріоритетності, тому що преференції — це і є пріоритетність. І в цьому законопроекті нам треба дати чіткий сигнал, що держава розуміється на пріоритетах. Олімпійський, паралімпійський і дефлімпійський спорт у всьому світі є пріоритетним.

Без преференцій можуть підтримувати будь-які напрями. Тому прошу не підтримувати цей законопроект, а відправити його на повторне друге читання.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А. Дякую. Георгію Георгійовичу, хочу звернутися до вас. З повагою, але якщо можна, оці слова, «схематоз» і таке інше, не вживайте. Якщо ви знаєте мене, то маєте розуміти, якщо б це було насправді так, я не був би тут, на трибуні, і цього законопроекту не було б у залі. Це по-перше.

По-друге, про які «схематози» ви кажете, якщо нас підтримує Національний олімпійський комітет України на чолі з паном Бубкою? Нас підтримує пан Гутцайт на чолі з Міністерством молоді та спорту. Комітет підтримують всі п'ять колег з вашої фракції «Слуга народу». Так який «схематоз» може бути і які питання до нас? Це правильний законопроект, який дасть змогу відкрити двері для меценатів у спорт.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 11. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 136.

Рішення не прийнято.

Поправка 17. Мазурашу.

МАЗУРАШУ Г.Г. Ще раз наголошую, шановний Андрію Анатолійовичу: ви не маєте досвіду роботи у сфері фізичної культури і спорту, не вводьте в оману парламент. Тут закладений «схематоз», який ви не відчуваєте, тому що не маєте відповідного досвіду. Не може бути так, щоб держава надавала змогу на умовах преференцій підтримувати будь-що і будь-кого, тому що це не державницька позиція. Держава має дбати про пріоритети. Преференції, під які закладається цей законопроект, це і є пріоритети. Тому, будь ласка, не вводьте в оману. Будь-який меценат може і сьогодні без прийняття цього законопроекту надавати будь-яку допомогу. Немає у цьому потреби. Законопроект закладається саме під преференції держави, а вони не можуть надаватися всім. Тому що це шлях в нікуди. Будь ласка, не вводьте колег в оману.

Ви не розумієте, де «схематоз»? Я вас неодноразово просив почути, де він. Я знаю, де він ε як практик у сфері фізичної культури і спорту, тому законопроєкт треба направити на повторне...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 17. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 171.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Наступна поправка 18. Мазурашу.

МАЗУРАШУ Г.Г. Шановні колеги! Я знаю, що в залі більшість або всі народні депутати підтримують спорт, і назва законопроекту дуже позитивна. Вона нібито свідчить про те, що ми нібито маємо залучати меценатство у сферу фізичної культури і спорту.

Меценатство ϵ і сьогодні у сфері фізичної культури і спорту. Шкода, що наш голова комітету не зна ϵ про це, я так розумію. ϵ у нас меценатство у сфері фізичної культури і спорту. Просто закладання основи під преференції повинно

мати пріоритетний характер, це державницька позиція. Мені дуже шкода, що ви не розумієте цього.

Я вас прошу, колеги, не підтримувати законопроект в такій редакції, тому що схеми в парламенті не треба підтримувати. Давайте направимо його на повторне друге читання і виправимо те, чого не має бути в законодавстві України. Не може парламент ухвалювати лобістські, «схематозні» законопроекти. Прошу вас мене почути. Я рідко коли прошу мене почути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 18 Мазурашу. Комітетом не підтримана. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 171.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 20. Мазурашу.

МАЗУРАШУ Г.Г. Давайте ще раз поясню колегам, про що йдеться. Наприклад, законопроектом закладається норма про бенефіціарство, тобто меценат під привілеї, під пільги від держави не просто надає допомогу певній федерації, а вказує кому (прізвище): Пупченку і так далі. Це суперечить спортивним принципам, такого не може бути апріорі. Прошу вас мене почути. Це і ϵ схема. Через це нівелюється пріоритетність у цьому законопроекті, тому що пріоритетні види спорту не йдуть на ті «схематозні» домовленості, а через непріоритетні цього легко добитися.

Цей законопроект потрібно відправити на повторне друге читання і виправити, щоб ці схеми не пройшли. Ми маємо притримуватися державницької позиції, я вас дуже прошу. У мене великий досвід роботи у сфері, я відчуваю цю тему. Почуйте, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 20 народного депутата Мазурашу. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 201.

Рішення не прийнято (Шум у залі).

Поправку не підтримано.

Поправка 21. Мазурашу.

МАЗУРАШУ Г.Г. Ще раз, колеги, прошу вас, почуйте. Цей законопроект, якби не містив цих закладених схем, був би корисним для сфери фізичної культури і спорту. Мені прикро, що не всі це розуміють. Я вам кажу як практик, його треба відправити на повторне друге читання і виправити, щоб він був державницьким, а не лобістським і в інтересах людей, які мають намір цими схемами скористатися.

Я вас прошу, не підтримуйте його в другому читанні і відправте на повторне друге читання для того, щоб ми зміцнили державницьку позицію і відобразили її, а не схеми, в цьому законопроекті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 21 народного депутата Мазурашу. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 185.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 35. Мазурашу.

МАЗУРАШУ Г.Г. Тепер звертаюся лише до колег з фракції «Слуга народу». Колеги, хто читає офіційну сторінку «Слуги народу», знають, що в грудні 2020 року було зазначено, що якщо комітетом не будуть підтримані мої державницькі та фахові поправки, на яких я наголошував і які я пояснив, ми не будемо підтримувати цей законопроект у другому читанні. Прошу вас орієнтуватися на командність і на те, що я представник сфери фізичної культури і спорту. Фактично я прийшов у парламент, маючи практичний досвід, і я відчуваю цю тему. Не можна пропускати цей законопроект в такій редакції.

Я вас прошу, давайте відправимо на повторне друге читання і зробимо його державницьким та справді корисним для сфери фізичної культури і спорту. Ті, хто задумував цей законопроект, заклали туди схеми. Мені шкода, що колеги цього не побачили. Я вас прошу почути і відправити його на повторне друге читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Продовжую засідання на 15 хвилин. Позиція комітету і переходимо до голосування. Немає.

Ставиться на голосування поправка 35 народного депутата Мазурашу. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 187.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Переходимо до голосування за законопроект.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо меценатської діяльності у сфері спорту» (№ 3498) у другому читанні та в цілому з необхідними технікою придичними правками.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 302.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Дякую.

71

Наступне питання порядку денного. Шановні колеги, наскільки я розумію, без обговорення, правильно? Без обговорення. Це останнє питання сьогоднішнього пленарного дня.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу проекту... Ні, вибачте. Стоп. Бачу. Той вже прийняли.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо вдосконалення науковометодичного забезпечення освіти та якості навчальної літератури» (№ 5465) за основу.

Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 301.

Рішення прийнято.

Дякую, шановні колеги.

На годиннику 14.00. Пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим.